

Eerste bestuurs- rapportage 2017 en Kadernota 2018

INHOUDSOPGAVE

Aanbieding en perspectief	3
Financieel perspectief 2017-2021	4
Programma's	7
Bereikbaarheid en openbare ruimte.....	7
Bestuur en dienstverlening.....	11
Cultuur en ontspanning	13
Economische ontwikkeling.....	16
Integrale veiligheid	18
Sociaal domein	19
Onderwijs	26
Ruimtelijke ontwikkeling en wonen.....	28
Algemene dekkingsmiddelen	31
Kredieten	34
Administratieve wijzigingen	37

Aanbieding en perspectief

Datum: 16 mei 2017

Aan de leden van de gemeenteraad van Haaksbergen,

Met de Jaarrekening 2016 hebben we in het financieel herstel een extra stap gezet. We kunnen, zoals we in de Aanbieding van de Jaarrekening 2016 hebben aangegeven, de focus meer verleggen naar (de uitvoering van) beleid en realisatie van de speerpunten uit ons Coalitieprogramma. Mede door positieve effecten in de Algemene uitkering, de verkoop van vastgoed en grond en de uitvoering van taken op het gebied van Jeugd binnen het Sociaal Domein hebben we ook de ruimte gevonden om hier vorm aan te geven. De weerslag hiervan vindt u in deze Eerste bestuursrapportage 2017 en Kadernota 2018 (hierna: Berap en Kadernota).

Financieel perspectief

Na verwerking van de financiële effecten uit deze Berap en Kadernota sluit ons perspectief nog steeds voor alle jaren met een positief saldo. Een jaar eerder dan verwacht bereiken we het gestelde doel: de algemene reserve sluit aan het einde van 2017 weer met een positief saldo. Dit loopt uiteindelijk op tot een saldo van bijna € 2,8 mln. in 2021. Een kanttekening is op zijn plaats: binnen dit perspectief moeten we nog steeds taakstellende bezuinigingen op personeel en organisatie en subsidies (Kulturhus) van ongeveer € 1 mln. realiseren.

Agenda van Twente

Steeds meer werken we op allerlei terreinen samen met partners. Dat gebeurt ook voor de uitvoering van de Agenda van Twente. Dit jaar loopt de financiering van de Agenda van Twente vanuit het dividend van Twence af. In samenwerking met de overige gemeenten in Twente, andere overheden, ondernemers, onderzoeks- en onderwijsinstellingen, werken we aan een nieuwe Agenda van Twente. Vanuit het besef dat een economische impuls voor Twente een gemeenschappelijk belang is staan wij volledig achter deze ontwikkeling. Hiervoor hebben we vanaf 2018 voor vier jaar in deze Berap en Kadernota financiële middelen geraamd, gebaseerd op een bijdrage van € 10 per inwoner.

Organisatieontwikkeling

Financieel herstel was een van de belangrijke speerpunten uit ons Coalitieprogramma. Uit de bestuursmonitor bleek echter dat ook de ambtelijke organisatie aandacht verdiende. Met de voorgestelde structuurverandering wordt een belangrijke randvoorwaarde voor het op orde brengen van de ambtelijke organisatie gezet. Het personeel moet nu een plek krijgen in deze nieuwe organisatie, maar ook meegroeien in de ontwikkeling naar een regievoerende organisatie. Daarvoor is onder meer in de vorm van extra opleidingsbudget geld nodig.

Openbare ruimte

We gaan vooral extra investeren in onze wegen en groen. Daarbij willen we recht doen aan verwachtingen die bij onze burgers zijn gewekt. Dit past in onze ambitie de groenste gemeente van Twente te worden.

Sociaal domein

Veel tijd en energie hebben we gestoken in de nieuwe taken, die door het rijk aan de gemeenten zijn overgedragen op de terreinen Zorg, Werk en Jeugd (de 3 D's). We hebben geconstateerd dat de implementatie van het beleid en de uitvoering van de nieuwe taken goed verlopen is. Langzaam krijgen we meer grip op de uitvoering en ontstaat een betere balans tussen het beleid en de middelen. Wel blijven we zowel in het beleid als in de financiële middelen sterk afhankelijk van de veranderingen in het rijksbeleid, dat brengt de nodige risico's met zich mee.

Het college van burgemeester en wethouders

Financieel perspectief 2017-2021

Resultaat

Na het doorrekenen van de effecten van de beleidsontwikkelingen constateren we dat het meerjarenperspectief 2017-2021 een positief (structureel) saldo laat zien. Door een aantal incidentele en structurele meevallers is het saldo van de jaarschijf 2017 in deze Berap en Kadernota hoger dan waar we in de Begroting 2017 van uitgingen. Een extra impuls voor het financieel herstel en het op peil brengen van onze algemene reserve.

In de Aanbieding hebben we aangegeven dat we de focus verleggen van financieel herstel naar uitvoering van beleid en realisatie van speerpunten uit ons Coalitieprogramma. Concreet betekent dit onder meer investeringen in de openbare ruimte en de organisatieontwikkeling. Mede door deze keuzes is het saldo voor de jaren 2018-2021 lager dan het saldo voor deze jaarschijven in de Begroting 2017.

Met de voorgestelde resultaatbestemming in de Rekening 2016 betekent dit perspectief wel dat de algemene reserve eind 2017 sluit met een positief saldo. Dit is een jaar eerder dan waar we tot nu toe van uit gingen.

In onderstaande tabel zijn nadelen als een min-, en voordelen als een plusbedrag weergegeven.

Tabel: ontwikkeling begrotingssaldo 2017-2021

Bedragen x € 1.000

	2017	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo volgens begroting 2017	279	1.101	309	787	787
Nadelen					
Plantsoenen	-30	-142	-92	-122	-92
Agenda van Twente/Twentemarketing		-270	-270	-270	-270
Lening nieuwkomers	-302	-302			
Participatie	-60	-96	-108	-108	-147
WMO	-75	-218	-230	-255	-255
Omgevingsdienst		-100	-100	-100	-100
Duurzaamheid		-50	-50	-50	-50
Vastgoedbeheer en omgevingswet	-54	-65	-65	-65	-65
Organisatieontwikkeling en personeel	-151	-252	-252	-252	-252
Rente en afschrijving				-85	
Totaal nadelige effecten	-672	-1.494	-1.166	-1.306	-1.231
Voordelen					
Jeugd	485	455	455	455	455
Vastgoed- en grondverkoop	366	500	50		
Algemene uitkering	-13	236	402	457	685
Rente en afschrijving	22	15	43		108
Totaal voordelige effecten	860	1.206	950	912	1.248
Saldo overige voor- en nadelen	17	-117	-47	-47	-47
Begrotingssaldo na mutaties Kadernota	485	696	45	346	758

Tabel: verloop algemene reserve

Bedragen x € 1.000

Verloop algemene reserve (* € 1.000)	Bedrag
Stand 31-12-2016 (zie p. 88 en p. 191 Jaarrekening 2016)	-1.199
Toevoegen voordeel septembercirculaire 2015	139
Budgetoverheveling 2016	-341
Rekeningresultaat 2016	1.081
Begrotingssaldo 2017	485
Stand 31-12-2017	165
Toevoegen voordeel septembercirculaire 2015	349
Begrotingssaldo 2018	696
Stand 31-12-2018	1.210
Toevoegen voordeel septembercirculaire 2015	397
Begrotingssaldo 2019	45
Stand 31-12-2019	1.652
Begrotingssaldo 2020	346
Stand 31-12-2020	1.998
Begrotingssaldo 2021	758
Stand 31-12-2021	2.756

We blijven inzetten op de versterking van onze vermogenspositie. Verkoop van gronden, vastgoed en aandelen kan daarbij tot incidentele extra opbrengsten leiden die we daarvoor kunnen gebruiken. Maar ook blijven we kritisch kijken naar ruimte en mogelijke keuzes die we kunnen maken binnen de bestaande budgetten.

Structureel en incidenteel saldo

We hebben er voor gekozen om in deze Berap en Kadernota geen nadere uitsplitsing van het incidentele en structurele begrotingssaldo te maken. Uit het overzicht incidentele baten en lasten in de Begroting 2017 blijkt dat het incidentele effect voor 2017 en volgende jaren van de incidentele baten en lasten minimaal is. Door de dotatie van het voordeel van de septembercirculaire 2015 aan de algemene reserve, het incidentele nadeel door de lening asielzoekers, de incidentele bijdrage aan de Agenda van Twente en de incidentele middelen voor organisatieontwikkeling is het structurele saldo positiever dan het totale saldo.

Toelichting uitgangspunten

Looncompensatie

In deze Berap en Kadernota is rekening gehouden met de consequenties van de CAO, zoals die in maart 2016 tot stand is gekomen. Deze loopt tot medio 2017. De cao-onderhandelingen 2017 zijn nog niet afgerond. Voor de meerjarige loonontwikkeling houden we rekening met 1% per jaar. Aan de hand van de uitgangspunten uit de meicirculaire 2017 van het Gemeentefonds en de Macro Economische Verkenning 2018 kijken we in hoeverre we dit percentage voor de Begroting 2017 moeten wijzigen.

Prijscompensatie

In het perspectief gaan we uit van een gemiddeld inflatiepercentage van 1,5%, omgerekend betekent dit een jaarlijkse structurele stelpost van € 150.000. Door nog efficiënter te werken en in te kopen verwachten we de gevolgen van de prijsontwikkelingen voor onze budgetten voor 50% op te vangen. De stelpost in Begroting 2017 en meerjarenperspectief 2018-2020 (zie p. 167) is daarom structureel € 75.000. Het inflatiepercentage is gebaseerd op de ontwikkeling van de inflatie van het Centraal Economisch Plan 2017. Op basis van de informatie in de meicirculaire 2017 actualiseren wij dit percentage in de Begroting 2018.

Omslagpercentage

De rente blijft dalen. We gaan, zoals ook al uit de Begroting 2017 blijkt, verder met het aflossen van langlopende leningen. Dat zijn leningen met relatief hoge rentepercentages. Daarmee daalt het omslagpercentage. In 2017 is dit omslagpercentage 2,85%. Bij ongewijzigde omstandigheden verwachten we op dit moment voor de Begroting 2018 een verdere daling naar 2,64%. Ook voor de jaren daarna verwachten we een verdere daling, naar uiteindelijk 2,28% in 2020.

Ontwikkeling woonlasten

Onder woonlasten verstaan we: onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing. Het zijn belastingen en tarieven waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

In de Begroting 2017 en het Meerjarenperspectief 2018 wordt op pagina 112 een doorkijk gegeven over het verwachte verloop van de woonlasten. Er is geen aanleiding tot het wijzigen van dit scenario.

Met ingang van 2018 worden de kosten van de kwijtscheldingen van rioolheffing en afvalstoffenheffing volledig bij het armoedebeleid ondergebracht.

Gemeentefondsuitkering

De gemeentefondsuitkering is gebaseerd op de decembercirculaire 2016. De in de Begroting 2018 opgenomen gemeentefondsuitkering wordt gebaseerd op de meicirculaire 2017.

Onvoorzien

Er is jaarlijks € 40.000 opgenomen voor onvoorzien ontwikkelingen. De raad besluit over de aanwending van deze post.

Afschrijvingen en rentetoerekening

Op investeringen is de in december 2016 vastgestelde Financiële Verordening van toepassing. De afschrijving en rentetoerekening starten op 1 januari van het jaar ná afronding en/of ingebruikname van een actief. De rente berekenen we over de boekwaarde per 1 januari.

Programma's

Bereikbaarheid en openbare ruimte

VISIE

De kracht van Haaksbergen is dat het de voorzieningen van een stad combineert met de gemoedelijkheid, gezelligheid, bereikbaarheid en groene sfeer van een dorp te midden van een prachtig landschap. Dit betekent dat wij ons inzetten om de dorpse groene sfeer en de gezelligheid te versterken, waarbij wij de bereikbaarheid op peil willen houden. De door de gemeenteraad vastgestelde Structuurvisie 2030 is hierin leidend. Hierin zijn ambities geformuleerd die deze visie moeten laten slagen.

Voor het programma Bereikbaarheid en Openbare ruimte is van belang dat het centrum sfeervol en groen wordt ingericht met de Markt als stralend middelpunt.

Steeds duidelijker wordt dat het klimaat aan het veranderen is. Als gevolg daarvan treffen wij ten aanzien van het toekomstige waterbeheer maatregelen.

Het beheer van de openbare ruimte wordt uitgevoerd volgens de principes 'schoon, heel en veilig', passend bij de gewenste kwaliteit van de omgeving, zoals omschreven in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Mutaties Eerste berap 2017 en Kadernota 2018 voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Omschrijving product	1e berap		Kadernota		
	2017	2018	2019	2020	2021
1e BERAP					
Plantsoenen	-30	0	0	0	0
Wegen	-21	0	0	0	0
Totaal 1e BERAP	-51	0	0	0	0
MJP vanuit 1e BERAP					
Plantsoenen	0	-52	-52	-52	-52
Wegen	0	-21	-21	-21	-21
Totaal MJP vanuit 1e BERAP	0	-73	-73	-73	-73
Kadernota 2018					
Dierenoverlast en -bescherming	0	-15	0	0	0
Nutsvoorzieningen	0	-15	0	0	0
Plantsoenen	0	-90	-40	-70	-40
Speelvoorzieningen	0	0	0	0	0
Wegen	0	-40	0	0	0
Totaal Kadernota 2018	0	-160	-40	-70	-40
Totaal programma Bereikbaarheid en openbare ruimte	-51	-233	-113	-143	-113

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Plantsoenen

Revitalisatie en groenadoptie (2017: N € 15.000, 2018 ev.: N € 32.000)

Het actief benaderen van burgers leidt tot meer verzoeken om achterstallig onderhouden groen in een straat op te knappen. Zij verwijzen veelal naar de bloeiende plantsoenen bij de entrees van het dorp en de Veldmaterstraat. Anderen willen liever gazon, omdat dit nu eenmaal wekelijks wordt gemaaid en het storten van afval tegengaat. Ook is er op dit moment een wachtlijst voor groenadoptie. Het budget voor revitalisatie en groenadoptie voor het jaar 2017 is al besteed. Om na de zomer enkele kleine knelpunten op te lossen is er extra budget nodig.

Omdat we qua projecten in 2017 en 2018 vol zitten kunnen nieuwe initiatieven daardoor pas in 2019 opgepakt worden. Door de komende jaren extra middelen in te zetten voorkomen we dat mensen afhaken vanwege wachtlijsten of -tijden.

Groenonderhoud (2017: N € 15.000, 2018 ev. N € 20.000)

Als gevolg van het in september 2014 vastgestelde financiële herstelplan is er een extra bezuiniging doorgevoerd op groenonderhoud. Het huidige budget voor het onderhoud is krap. Het groenonderhoudscontract met SW-bedrijf Hacron loopt eind dit jaar af. Los van de ontwikkelingen met onze buitendienst (mogelijke overgang naar Twentemilieu) moet er een nieuw

onderhoudsbestek komen. Er wordt één bestek gemaakt, waarin alle wijken worden opgenomen, inclusief gazons maaien. Daarnaast laten we beheerpaspoorten (richtlijnen) voor de diverse elementen binnen het groenbeheer maken, waarbij de nieuwe Wet Natuurbescherming wordt geïmplementeerd. De paspoorten dienen ook als communicatiemiddel richting de burger. Er wordt eveneens een doorrekening gemaakt voor de plantsoenen. Hiermee willen we bij de begroting inzichtelijk krijgen in hoeverre de huidige onderhoudsbudgetten in balans zijn met het huidige groenareaal. Dit is nodig aangezien er de afgelopen drie jaar veel gewijzigd is (verkoop/verhuur, omvorming, adoptie). Er is daarnaast een actualisatie van het (groen)beheerprogramma (GBI) vereist, waarbij we ondersteuning behoeven.

Snippergroen (2017: V € 50.000 en N € 50.000)

We hebben besloten de verkoop van snippergroen te versnellen. Geïnteresseerden moeten soms lang wachten, voordat hun verzoek in behandeling wordt genomen. Op dit moment hebben zich 300 geïnteresseerden gemeld, daarnaast zijn er nog diverse groenstroken te koop waarvoor zich nog niemand heeft aangediend. Deze categorie moeten we nog aanschrijven. Met 173 geïnteresseerden heeft inmiddels een (eerste) verkoopgesprek plaatsgevonden. Dit heeft er toe geleid dat er op dit moment 99 koopovereenkomsten zijn getekend. Om de versnelling mogelijk te maken gaan we dit jaar een medewerker inhuren. De kosten dekken we uit de meeropbrengsten, die we ontvangen door deze extra personele inzet.

Buitengebied

Op verzoek van de gezamenlijke "Groenorganisaties in Haaksbergen" (IVN, Imkervereniging, Natuurmonumenten, SBB, Landschap Overijssel, Landgoed het Lankheet, Natuur en Milieu) zijn voor het beheer en onderhoud van ons buitengebied in 2016 beheerpaspoorten opgesteld. Deze zijn in samenspraak met genoemde organisaties, inclusief LTO en Stichting Rijwielpaden, tot stand gekomen. De paspoorten voldoen aan de eisen die de nieuwe Wet Natuurbescherming stelt. Daarnaast is er gekeken naar de meest passende gedragscode voor het uitvoeren van beheer in het buitengebied, zodat we voor het beheerwerk niet telkens ontheffingen hoeven aan te vragen bij aanwezigheid van beschermde soorten. We werken aan de volgende stap en dat is een integraal beheerplan Buitengebied voor het beheer van alle groene elementen die we als gemeente in eigendom hebben, inclusief sloten en bermen. Tot nu toe waren dit werkzaamheden voor onze eigen buitendienst. Voor een eventuele uitbesteding van de onderhoudswerkzaamheden aan Twentemilieu moeten we eerst zelf een goed beeld hebben van de benodigde inzet en kosten. De laatste jaren is er achterstallig onderhoud ontstaan bij het onderhoud van onze landschapselementen (b.v. de houtwallen en -singels), doordat er te weinig uren beschikbaar waren.

Wegen

Afwaardering N18

Uiterlijk 20 maanden na openstelling van de nieuwe N18 (huidige planning najaar 2018) dient de afwaardering van de bestaande N18 te zijn gerealiseerd.

Haaksbergen krijgt het deel vanaf de gemeentegrens van Enschede tot aan de komgrens ter hoogte van Scholtenhagen overgedragen. De totale lengte bedraagt circa 5,5 km. In de begroting van 2017 en 2018 is de aanpassing van de N18 opgenomen. Vanuit het district van Rijkswaterstaat is aangegeven dat middelen voor onderhoud ingezet kunnen worden voor de aanpassing van de bestaande N18. De hoogte van dit bedrag is op dit moment nog niet bekend. Op basis van een voorontwerp en een bijbehorende raming zijn we met de provincie in overleg voor een bijdrage van circa € 600.000.

Daarnaast hebben we nog in overweging welke snelheid we uiteindelijk toe gaan passen ter hoogte van de bebouwde kom 50 of 60 km/u. Dit heeft te maken met de gewenste maximum en de te handhaven maximale snelheid op dit deel van de bestaande N18. Voor alle duidelijkheid gaat het hier om het deel Wiedenbroeksingel/Scholtenhagenweg. De uit te voeren maatregelen en de hierbij behorende kosten kunnen hierdoor nog wijzigen.

Onderhoud bruggen, viaducten en vissteigers (2017 e.v.: N € 21.000)

De gemeente heeft 29 bruggen, 2 viaducten en 5 vissteigers in beheer en onderhoud. Uit het recent geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan blijkt dat gezien de huidige omvang van het areaal de komende zes jaar € 21.000 per jaar extra nodig is voor het onderhoud, zodat de veiligheid en functionaliteit gewaarborgd blijven en vervolgschade wordt voorkomen. Dit is inclusief de vissteigers die nog niet in een beheersplan zijn opgenomen.

Begraafplaatsen

Op dit moment wordt het huidige beleid voor het product begraven aangepast. Het doel moet een meer kostendekkende exploitatie zijn. Er zijn diverse maatschappelijke ontwikkelingen en bijkomende wensen op het gebied van de laatste eer. Onze begraafplaatsen, zowel het Waarveld als de Enschedestraat, bieden qua ruimte voldoende capaciteit en daarmee mogelijkheden. Bij de actualisatie van het beleid bewandelen we 2 sporen: tarieventool en opwaarderen door, binnen de bestaande budgetten, te zoeken naar nieuwe richtingen.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Dierenoverlast en -bescherming

Ongediertebestrijding (2018: N € 15.000)

We willen het huidige beleid voor het beheersen van ongedierte in de openbare ruimte in 2018 tegen het licht houden. Het gaat specifiek om roeken, ratten en muizen, steenmarters, duiven, eenden, ganzen, wespen en de eikenprocessierups (EPR). Hiervoor zijn twee redenen. Ten eerste is de hoeveelheid klachten over ratten, roeken en EPR toegenomen. Ten tweede vraagt de nieuwe Wet Natuurbescherming een herziening van ons huidige beleid. Voor eventuele ontheffingen, bijvoorbeeld bij het verjagen van roeken, moeten we met ingang van dit jaar bij de provincie Overijssel zijn. Daarnaast heeft de wetgever de regelgeving gewijzigd voor de bestrijding van ratten in de openbare ruimte. We verwachten meer inspanningen te moeten leveren om genoemde fauna te beheersen.

Nutsvoorzieningen

Aanleg glasvezel in het buitengebied (2018: N € 15.000)

Volgens de huidige planning start de aanleg van een glasvezelnetwerk in het buitengebied eind 2017. De kosten voor toezicht, communicatie, administratie, rapportages, e.d. zijn niet meegenomen in de begroting. De inzet voor deze werkzaamheden is geraamd op 200 uur.

Plantsoenen

Regulier bomenonderhoud en boomveiligheidscontroles (2018 ev.: N € 20.000)

Inmiddels is bekend dat we voor periodieke boomcontroles, volgens de zogenaamde VTA-methode, op basis van het huidige aantal bomen (20.000 stuks) jaarlijks € 15.000 kwijt zijn. Burgers uiten regelmatig hun zorgen over de frequentie van het snoeien van bomen en we constateren achterstallig onderhoud. De hoeveelheid bomen neemt de komende jaren door areaaluitbreiding toe. Daarnaast zijn er bij de buitendienst minder uren voor bomen beschikbaar en hebben we hierdoor de afgelopen winter een aantal snoeiwerkzaamheden aan oude bomen op de markt moeten zetten.

We willen het planmatig onderhoud van de bomen optimaliseren (strategisch bomenbeheer), met als hoofddoel eerder ingrijpen om later knelpunten te voorkomen. Op dit moment wordt er een pilot Strategisch Bomenbeheer gevolgd, waardoor we eind dit jaar een totaaloverzicht hebben van het benodigde budget voor bomenbeheer.

Vervangen laan Richterstraat (2020: N € 30.000)

In het Richtersbosje (het bos tussen de Richterstraat en Goorsestraat) bevindt zich een oude laanstructuur. Deze bestaat uit 60 Amerikaanse eiken van ruim 20 meter hoog. De bomen staan aan weerszijden van een voetpad dat intensief gebruikt wordt door scholieren en wandelaars (met hond). In 2015 is geconstateerd dat de conditie van de bomen is verminderd. We hebben begin 2016 nader onderzoek laten doen en hieruit blijkt dat de laan in het kader van de boomveiligheid

en zorgplicht een onvoorspelbaar karakter en gevaar gaat opleveren. Het advies is deze bomen binnen een periode van 5 jaar te verjongen, waarbij ook het voetpad moet worden vernieuwd.

Kwaliteitsimpuls c.q. vergroenen Centrum (2018: N € 50.000)

De komende jaren vindt uitvoering plaats van het Marktplan en wordt een stuk van de Molenstraat aangepakt. De overige straten in het centrum verdienen eveneens een kwaliteitsimpuls. Er leeft onder de bevolking de wens op plekken waar het kan meer bomen aan te planten. Ook diverse beleidsnota's, zoals de Structuurvisie, onderschrijven dit. Het is door de noodzakelijke aanpassing van de bestrating een kostbare maatregel, maar het heeft veel positieve effecten op het milieu, maar ook op de mensen zelf. Een andere ontwikkeling is het beëindigen van de BIZ/SCH. Dit kan voor groen de consequentie hebben dat er vanaf dit jaar geen bloeiende hanging baskets meer in het centrum hangen. De kosten voor aanschaf en onderhoud van deze éénjarigen werden tot nu toe gedragen door de ondernemers.

Ontwikkelen accentgroen (2018 ev.: N € 20.000)

In de groenvisie (2012) en de structuurvisie staat dat we "de sterren" (de bloembakken met zomergoed in de vorm van ons pentagram) willen behouden. De jaarlijkse kosten waren eerder al wegbezuinigd. De bloemrijke bakken worden door de bevolking en bezoekers van Haaksbergen hoog gewaardeerd. In 2014 stelden wij het uitvoeringsplan groenvisie vast en werd besloten "de sterren" de komende jaren terug te brengen. Als gevolg van het financiële herstelplan (sept. 2014) is een extra bezuiniging doorgevoerd op groenonderhoud, waarbij besloten is het terugbrengen van "de sterren" uit te stellen tot 2018. Er moet vanaf dat jaar weer structureel budget beschikbaar komen om dit accentgroen terug te krijgen. Het alternatief is de bloembakken in 2018 definitief op te ruimen.

Wegen

Update Wegenlegger (2018: N € 40.000)

De wegenlegger is een document waarin vermeld staat wie verantwoordelijk is voor het onderhoud van een openbare weg. De wegenwet bepaalt dat elke Nederlandse gemeente verplicht is om een wegenlegger op te stellen. De wegenlegger geeft juridische duidelijkheid over de openbaarheid van de weg en de onderhoudsplichtige.

Sinds een jaar of zes is de wegenlegger niet meer aangepast. Dit is echter wel een wettelijke verplichting. Het aangepaste wegennet ten gevolge van de nieuwe N18 is een goed moment de wegenlegger te updaten en te digitaliseren.

Bestuur en dienstverlening

VISIE

Bestuur

Wij willen bewerkstelligen dat Haaksbergen in de toekomst een zelfstandige gemeente blijft. Daarvoor zijn flexibiliteit, vindingrijkheid en samenwerking nodig.

De gemeente "voert regie, stimuleert, ondersteunt en voert minder zelf uit". De betrokkenheid van inwoners, bedrijven en instellingen is van groot belang en wordt waar mogelijk ten volle benut.

Samenwerkingsvormen zijn nodig voor de juiste kwaliteit van dienstverlening, kostenbesparing, het op niveau houden van de voorzieningen en beperken van de kwetsbaarheid.

Regionale samenwerking in Twente is van groot belang, waarbij wij een actieve rol willen spelen binnen diverse samenwerkingsvormen.

Dienstverlening

"De gemeente Haaksbergen wil het huidige niveau van dienstverlening minimaal vasthouden en waar mogelijk verbeteren". bron : *Dienstverlening 2020*

Kern is dat de samenleving het vertrekpunt is voor het bepalen van onze rol. Als gemeente zetten wij in op de ontwikkeling 'van zorgen voor naar zorgen dat'. We willen een organisatie zijn die in gesprek is met inwoners en ondernemers, waarbij het niet meer vanzelfsprekend is dat de gemeente het voortouw neemt. Elke situatie is anders en zo ook de rol van de gemeente. Dit betekent dat we differentiëren in onze aanpak en ook in onze dienstverlening.

Daarbinnen is onze ambitie, passend binnen de maatschappelijke ontwikkelingen en de behoeften van inwoners en ondernemers.

Mutaties Eerste berap 2017 en Kadernota 2018 voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Omschrijving produkt		1e berap		Kadernota		
		2017	2018	2019	2020	2021
1e BERAP	Gemeenteraad	-24	0	0	0	0
Totaal 1e BERAP		-24	0	0	0	0
MJP vanuit 1e BERAP	Gemeenteraad	0	-24	-24	-24	-24
Totaal MJP vanuit 1e BERAP		0	-24	-24	-24	-24
Kadernota 2018	Intergemeentelijke zaken	0	-245	-245	-245	-245
Totaal Kadernota 2018		0	-245	-245	-245	-245
Totaal programma Bestuur en dienstverlening		-24	-269	-269	-269	-269

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Gemeenteraad

Werkkostenregeling (2017 ev.: N € 24.000)

Uit de analyse van de Jaarrekening 2016 blijkt dat de kosten van de raad door de invoering van de Werkkostenregeling (WKR) vanaf 2017 structureel € 24.000 hoger uitvallen omdat we over de toegekende voorzieningen belasting moeten betalen.

Publiekszaken

ICT (Informatievoorziening/-technologie)

We zetten actief in op samenwerking met andere gemeenten in de regio op het terrein van ICT. Uitgangspunt blijft een goede dienstverlening bieden aan onze burgers. ICT is steeds meer een middel om dit te bereiken. Sterk inzetten op het verhogen van de efficiency van de bedrijfsvoering blijft daarom van belang.

Dienstverlening en informatievoorziening

Op het vlak van dienstverlening en informatievoorziening hebben de Nederlandse gemeenten hun krachten gebundeld in de Digitale Agenda 2020 (DA2020) met als doel meer zaken gezamenlijk oppakken en ambities realiseren: open en transparante deelname aan de participatiesamenleving door als één efficiënte overheid massaal digitaal te werken en lokaal maatwerk te leveren.

Het Rijk heeft een Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) ontwikkeld waar overheden op kunnen en moeten aanhaken om de ambities uit de DA2020 waar te maken. Deze GDI legt de basis voor de digitale transformatie van de Nederlandse overheid. Naast deze landelijke basisvoorzieningen vraagt ook de gemeentelijke dienstverlening om doorontwikkeling om de ambities waar te maken. Europese regelgeving verplicht gemeenten vóór eind 2018 voorzieningen te treffen zodat e-facturen kunnen worden ontvangen en verwerkt. De organisatie-brede ontsluiting van basisregistraties bouwen we uit en we gaan verschillende processen verder digitaliseren.

Informatiebeveiliging en privacy

Volgens planning stellen we in het najaar 2017 het BIG-(Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten)beleid en –jaarplan vast en stellen we een CISO (chief information security officer) aan die toeziet op de informatieveiligheid van onze gegevens. 2018 staat in het teken van uitvoering geven aan het BIG-jaarplan.

Daarnaast moet uiterlijk in het 1^e kwartaal van 2018 voldaan zijn aan de in Europees verband bepaalde Algemene Verordening Gegevensbescherming en daarmee ook de aanstelling van een Functionaris Gegevensbescherming.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Intergemeentelijke samenwerking

Agenda van Twente (2018 ev.: N € 245.000)

De besluitvorming over een eventueel nieuwe investeringsagenda (2018 – 2030), als opvolger van de Agenda van Twente, vindt plaats in 2017. Dit gaat in samenspraak met de Twentse gemeenteraden. Besluitvorming over de financiering hiervan vindt ook in 2017 plaats. In deze Berap en Kadernota gaan we vooralsnog uit van een bijdrage van € 10 per inwoner, ofwel een bedrag van € 245.000 per jaar. In het deelprogramma Economische Ontwikkeling en Toerisme en recreatie gaan we hier inhoudelijk verder op in.

Cultuur en ontspanning

VISIE

Cultuur

Cultuur is een zeer divers en breed beleidsterrein: cultuureducatie, cultuurparticipatie, cultureel erfgoed, monumenten, kunstwerken, amateurkunst, muziekonderwijs en het Kulturhus zijn belangrijke onderwerpen die aan bod komen binnen ons gemeentelijk cultuurbeleid.

Cultuur draagt bij aan de ontwikkeling, de economie en de kwaliteit van de gemeente. Cultuur vergroot de aantrekkelijkheid van onze gemeente, omdat het bijdraagt aan vermaak, ontspanning en persoonlijke groei voor en van onze inwoners.

Wij willen actief en passief deelnemen aan kunst en cultuur stimuleren. Dat is goed voor de ontwikkeling van talent, zelfvertrouwen, reflectie en kritisch vermogen van onze inwoners. Wij willen daarin een verbindende, stimulerende en faciliterende rol spelen om zo de deelname aan kunst en cultuur, gericht op doelgroepen, te bevorderen.

Sport en bewegen

Sport en bewegen zijn belangrijk voor onze inwoners. Haaksbergen presenteert zich als een vitale gemeente. Wij richten ons primair op het stimuleren van de breedtesport, waarbij meedoen en de mogelijkheid tot bewegen voor iedereen centraal staan. De bijdrage van sport aan de samenleving en de rol van de sportvereniging veranderen, waarbij de maatschappelijke rol van de sportvereniging steeds belangrijker wordt.

Het sportbeleid draagt in steeds grotere mate bij aan het realiseren van maatschappelijke doelen op andere beleidsterreinen. Daarvoor is nauwe samenwerking met andere sectoren op het gebied van jeugdbeleid, volksgezondheidsbeleid, de WMO en het participatiebeleid nodig. Wij vervullen hierin een verbindende, faciliterende en stimulerende rol.

Ontspanning

Op het gebied van sport en ontspanning zijn vele voorzieningen voor onze inwoners aanwezig. Het park Scholtenhagen vervult hier een belangrijke rol met de vele sportvoorzieningen en het park. Door het sportiever inrichten van de openbare ruimte met speelvoorzieningen en speelaanleidingen in de wijken worden de mogelijkheden voor sport en ontspanning verder vergroot. Ook door het geven van een kwaliteitsimpuls aan het netwerk van aaneengesloten wandel-, fiets- en ruiterspaden worden deze voorzieningen verbeterd. Daarnaast kent Haaksbergen een groot gevarieerd aanbod van sportvoorzieningen in de kerkdorpen en Haaksbergen zelf. Deze voorzieningen bieden vele mogelijkheden voor ontspanning voor onze inwoners.

Mutaties Eerste berap 2017 en Kadernota 2018 voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Omschrijving produkt	1e berap		Kadernota			
	2017	2018	2019	2020	2021	
1e BERAP	Muziekonderwijs	-10	0	0	0	0
Totaal 1e BERAP		-10	0	0	0	0
MJP vanuit 1e BERAP	Muziekonderwijs	0	-30	-30	-30	-30
Totaal MJP vanuit 1e BERAP		0	-30	-30	-30	-30
Totaal programma Cultuur, ontspanning en Sport		-10	-30	-30	-30	-30

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Cultuur

Cultuurmakelaar

Gezien de positieve ervaringen in de afgelopen twee jaar met onze cultuurmakelaar is samen met de gemeente Hof van Twente een nieuwe (subsidie) aanvraag "cultuurmakelaar" bij de provincie ingediend voor de jaren 2017 en 2018. Deze is inmiddels toegekend. De cofinanciering past binnen het reguliere budget.

Cultuurarrangement

In de periode 2013-2016 hebben wij gebruik gemaakt van de regeling cultuurarrangement van de provincie Overijssel. De provincie heeft ingestemd met ons verzoek de projectperiode tot eind juni 2017 te verlengen, zodat wij een aantal projecten kunnen afronden.

Cultuureducatie

Wij hebben samen met de Commissie Culturele Vorming van het primair onderwijs een nieuwe aanvraag ingediend voor subsidie "Cultuureducatie aan de basis" voor de periode 2017-2021. Dit project start vanaf het nieuwe schooljaar 2017-2018, mits de subsidieaanvraag wordt goedgekeurd.

De gemeentelijke bijdrage blijft voor de komende jaren gehandhaafd op € 5.265 waarbij bij de provincie een subsidie is aangevraagd van € 3 per leerling, zijnde maximaal € 6.429 per jaar.

Adviescommissie Beeldende kunst: "van adviseur naar rentmeester"

De gesprekken met de adviescommissie verlopen voorspoedig. Het voorstel is de huidige adviescommissie op te heffen en een nieuwe stichting op te richten die het beheer en onderhoud van de binnen- en buitenkunst in opdracht van de gemeente gaat uitvoeren. Dit wordt vastgelegd in een zogenaamde Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Wij willen de DVO in laten gaan vanaf januari 2018.

Evaluatie cultuurnota

In samenspraak met het culturele veld is een traject gestart om de cultuurnota te evalueren. De resultaten van deze evaluatie vormen de aanzet voor een nieuwe cultuuragenda. Daarin worden ook de uitgangspunten vanuit de Visie 2030 meegenomen. Hierin wordt de ambitie uitgesproken dat Haaksbergen een bruisend dorp is met goede voorzieningen voor alle leeftijden. Bij deze ambitie hoort een goede culturele infrastructuur die door inwoners wordt gedragen. Met een nieuwe cultuuragenda willen wij daar inhoud aan geven.

Muziekonderwijs

Subsidie SMOH (2017: N € 10.000, 2018 ev.: N € 30.000)

Het vijfjarige convenant met de Stichting Muziekonderwijs Haaksbergen (SMOH) loopt dit jaar af. Ter vervanging worden dit jaar nieuwe Nadere regels opgesteld, waarin ook de hoogte van de subsidie wordt vastgelegd. Tevens wordt de omissie uit de Begroting 2017 hersteld (Raadsbrief 27 oktober 2016).

Kulturhus

Stichting Kulturhus Haaksbergen (hierna: het Kulturhus) heeft begin 2016 een toekomstvisie opgesteld waarin de verlaging van de budgetsubsidie is verwerkt. Essentieel onderdeel van deze visie is een verhuizing van de bibliotheek van de huidige locatie naar de voormalige basisschool Ons Dorp, zodat bezuinigingen op zowel huisvesting alsook personeel haalbaar worden. Het Kulturhus heeft al een forse bezuiniging op personele lasten gerealiseerd. Daarvoor zijn wel incidentele kosten gemaakt, waardoor het Kulturhus momenteel een negatief eigen vermogen heeft dat in 2017 mogelijk nog verder oploopt.

We hebben met het Kulturhus afgesproken dat allereerst het huidige bibliotheekpand wordt verkocht, waarbij met de opbrengst minimaal de huidige lening wordt afgelost. Daarna verstrekken wij een nieuwe lening aan het Kulturhus voor de aankoop, renovatie en verbouwing van Ons Dorp en de noodzakelijke investeringen in het pand.

Er is inmiddels een bod uitgebracht op de huidige bibliotheek, het Kulturhus heeft dit bod in beraad. Het bod overstijgt de huidige lening, waardoor bij verkoop tevens een gedeelte van het negatieve eigen vermogen door het Kulturhus zelf wordt opgelost. Voor de herinrichting van de nieuwe bibliotheek en de nieuwe inventaris wordt eventueel een aanvullende lening verstrekt. Daarvoor heeft het Kulturhus al structurele dekking in de meerjarige exploitatie opgenomen. Wij

willen het negatieve eigen vermogen van het Kulturhus aanvullen door eenmalig een bedrag te verstrekken.

Vanaf 2018 kan het Kulturhus dan met een structureel sluitende exploitatie zelfstandig verder. De eenmalige bijdrage wordt momenteel geraamd op (afgerond) € 100.000. In de loop van 2017, na definitieve jaarcijfers 2016 én definitieve verkoop van de huidige bibliotheek, kunnen wij deze raming verder concretiseren. De definitieve incidentele bijdrage verwerken wij financieel in de Tweede Bestuursrapportage 2017.

Sportaccommodaties

Overdracht beheer sporthal de els en gymzaal Zienesch

Met drie zaalsportverenigingen zijn inmiddels gesprekken gevoerd over het overnemen van het beheer van sporthal de Els en gymzaal Zienesch van de gemeente. Dit heeft geleid tot twee aanbiedingen waaruit wij een keuze maken. Na de zomervakantie gaat dit in en als dit is gerealiseerd wordt de taakstellende bezuiniging van 0,9 fte sportaccommodaties ingevuld.

Toekomstvisie sportpark de Greune

De drie sportverenigingen die gehuisvest zijn op het sportpark de Greune hebben plannen tot uitbreiding en aanpassing van hun huidige sportaccommodatie. Zo heeft voetbalvereniging Bon Boys plannen voor aanpassing van de clubaccommodatie/kleedkamers én de aanleg van een tweede kunstgrasveld. Handbalvereniging Stormvogels wil een multibeachcourt. Tennisvereniging Veldmaat denkt aan uitbreiding met een of meerdere padelbanen.

De drie verenigingen gaan ook andere organisaties en verenigingen benaderen om gezamenlijk te bekijken of er nog andere ontwikkelingen zijn die wenselijk zijn en ingepast kunnen worden. Op basis van deze inventarisatie bekijken we of het opstellen van een toekomstvisie voor het gehele gebied wenselijk is.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Sportaccommodaties

Atletiekbaan

Deze sportaccommodatie is door de KNAU goedgekeurd tot medio 2018. De baan is dan 25 jaar oud en komt voor renovatie in aanmerking. Wij zijn in gesprek met de atletiekvereniging om diverse opties voor renovatie te bespreken. Eventuele financiële consequenties leggen we u met de Begroting 2018 voor.

Economische ontwikkeling

VISIE

Detailhandel en economische ontwikkeling

Economie en duurzaamheid zijn belangrijke thema's. We willen een goed vestigingsklimaat creëren en bedrijven voldoende groeimogelijkheden bieden. Wij zijn een aantrekkelijke woongemeente met een goed voorzieningsniveau, met winkels, werkgelegenheid, cultuur, sport, recreatie, etc. Onze relatie met bedrijfsleven, onderwijs en zorg intensiveren wij en waar mogelijk werken wij mee aan vernieuwende initiatieven die leiden tot toename van het aantal banen, ook in samenhang met re-integratie en participatie. Essentieel hierbij is dat wij proactief en ondernemersgericht zijn en zo min mogelijk belemmerende regels hanteren. Wij zorgen ervoor dat ondernemers weten bij wie zij terecht kunnen, bestuurlijk en ambtelijk. Economie en arbeidsmarkt houden niet op bij de gemeentegrens. Twente is onze entiteit en wij investeren in de Twentse samenwerking.

Toerisme en recreatie

De vrijetijdseconomie is een groeiende sector. Wij spelen in op deze groei en probeert ontwikkelingen in de sector te stimuleren. Haaksbergen wil een rol van betekenis hebben in de toeristische sector in Regio Twente, de omliggende gemeenten in de Achterhoek en het grensgebied in Duitsland. Ook voor de regionale bevolking moet Haaksbergen meer betekenis krijgen als toeristische, recreatieve gemeente: een levendige gemeente waar interessante evenementen worden georganiseerd en waar je naar toe kunt voor een leuk dagje uit. Bij ontwikkelingen is kwaliteit belangrijker dan kwantiteit. We willen inspelen op versterking van het aanwezige aanbod en vinden uitbreiding met name wenselijk op het gebied van dagrecreatie.

Mutaties Eerste berap 2017 en Kadernota 2018 voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Omschrijving produkt	1e berap		Kadernota			
	2017	2018	2019	2020	2021	
Kadernota 2018	0	-25	-25	-25	-25	
Totaal Kadernota 2018	0	-25	-25	-25	-25	
Totaal programma Economische ontwikkeling	0	-25	-25	-25	-25	

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Recreatie en toerisme

Levendigheid en promotie van Haaksbergen

De aantrekkelijkheid en levendigheid van het centrum is een speerpunt uit het Coalitieprogramma. Met het wegvallen van de BIZ komen nog meer werkzaamheden te liggen bij de **Stichting Haaksbergen Promotie**. Ook vraagt Museum Buurtspoorweg meer inzet om haar promotie en marketingactiviteiten op peil te kunnen houden en meer gezamenlijk op te trekken. De Stichting heeft onvoldoende mankracht om de volledige promotie, projecten en ambities goed op te kunnen pakken. Voorstel is daarom de subsidie 2017 en volgende jaren te verhogen door een verschuiving vanuit het budget plattelandsontwikkeling naar recreatie en toerisme (zie overzicht administratieve wijzigingen).

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Economische ontwikkeling

Agenda van Twente

Vooruitlopend op een mogelijke nieuwe Agenda van Twente voor de periode 2018-2022 wordt een bedrag van € 10 per inwoner gereserveerd (zie ook toelichting in het programma Bestuur en Dienstverlening). Op dit moment is er een concept agenda samengesteld met input vanuit een aantal bijeenkomsten waarbij naast de 4 o's (Overheid, Ondernemers, Onderzoek en Onderwijs) ook de raden zijn betrokken.

Het belang van een gezamenlijke agenda, gedragen door de 14 Twentse gemeenten, andere overheden, het onderwijs, ondernemers en onderzoeksinstituten is groot. Gezamenlijke inzet

draagt er toe bij dat Twente zich verder kan ontwikkelen, waarbij techniek als insteek onderscheidend is.

Ook wordt met het acquisitieteam ingezet op het trekken van bedrijven naar Twente. Dit is goed voor de bedrijvigheid, de werkgelegenheid en het woon- en leefklimaat. De inzet van de gereserveerde bijdrage is afhankelijk van de financiële onderbouwing van de uiteindelijke projecten en de bijdrage van de andere O's.

Recreatie en toerisme

Twentemarketing (2018 ev.: N € 25.000)

De komende periode moet blijvend worden geïnvesteerd in het versterken van de regionale marketing en promotie van Twente. Gemeenten zijn zelf niet in staat de grote Nederlandse, Duitse en Vlaamse markten te bereiken. De landelijke positie van Overijssel moet van 10 naar 11% van de Nederlandse markt. De regionale marketing draagt hieraan bij, vandaar ook de bijdrage van de provincie aan Twente Marketing. De financiering van Twente Marketing vond in 2016 en 2017 plaats vanuit de Agenda van Twente. De Agenda van Twente stopt na 2017, en daarmee ook de financiering van Twente Marketing. Het voortzetten van de marketing van Twente is van zeer groot belang voor alle Twentse gemeenten. Het overleg over een nieuwe Agenda van Twente loopt, maar biedt nog geen garantie voor het onderdeel Twente Marketing. Om zeker te zijn dat Twente Marketing door gaat na 2017 moeten alle gemeenten maatregelen nemen voor de financiering vanaf 2018. Het vertrekpunt is € 1 per inwoner. Er is vanaf 2018 structureel € 25.000 nodig voor de marketing van Twente. Als de financiering van Twente Marketing toch via de Agenda van Twente gaat lopen, dan wordt dit bedrag doorgezet naar de nieuwe Agenda van Twente.

Integrale veiligheid

VISIE

Veiligheid

Samen met inwoners en bedrijven zorgen wij voor een veilige gemeente, op het gebied van wonen, werken en recreëren. Wij werken daarbij samen met onze interne en externe partners zoals de Noaberpoort, de politie en de brandweer.

Handhaving

De gemeente Haaksbergen wil haar inwoners en ondernemers een veilige omgeving bieden door haar handhavingstaken op een structurele en integrale manier uit te voeren. Door daarbij handhaving transparant en eenduidig te maken, worden de verschillende doelgroepen van de handhaving gestimuleerd en geadviseerd de regels na te leven.

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Openbare orde en veiligheid

Integrale Veiligheidsplan 2017-2020

In het nieuwe Integrale Veiligheidsplan 2017-2020 dat dit jaar wordt vastgesteld, worden een aantal nieuw te behandelen veiligheidsonderwerpen, zoals ondermijning benoemd. Deze nieuwe onderwerpen worden, al dan niet jaarlijks terugkerend, in de afzonderlijke jaarplannen uitgewerkt en behandeld.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Geen.

Sociaal domein

VISIE

Onze inwoners staan centraal. Zij worden aangesproken op hun talenten, mogelijkheden en hun vermogen zelf hun leven in te richten. Daarnaast is in het bijzonder aandacht voor onze inwoners in een kwetsbare positie; zij moeten ook (naar vermogen) kunnen participeren.

Noaberpoort is daarbij de toegang tot ondersteuning voor onze inwoners. Met onze geïntegreerde aanpak in Noaberpoort, waar we samenwerken met maatschappelijke partners, vrijwilligers en klanten, hebben we een duurzame structuur neergezet voor de uitvoering van taken op het gebied van zorg, welzijn, jeugd en werk.

De inhoudelijke uitgangspunten voor het sociaal domein zijn:

- de inwoner staat centraal;
- deelnemen naar vermogen;
- eigen kracht en verantwoordelijkheid;
- voorkomen is beter dan genezen.

Het programma is opgebouwd uit de deelprogramma's Participatie, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugd. In de deelprogramma's wordt aangegeven hoe deze centrale uitgangspunten vorm krijgen.

Participatie

Wij stimuleren dat mensen zonder werk weer aan de slag gaan, want werk geeft perspectief en voorkomt dat mensen een beroep doen op bijstand en andere voorzieningen. Wij zorgen voor de afstemming tussen ondernemers, overheid, onderwijs en zorg. De integrale aanpak in Noaberpoort stimuleert de samenhang tussen participatie en ondersteuning.

De doelstellingen voor ons participatiebeleid zijn:

- inwoners benutten zoveel mogelijk hun maximale verdien capaciteit in een reguliere baan;
- uitkeringsgerechtigden worden zoveel mogelijk geplaatst op de reguliere arbeidsmarkt, eventueel met loonkostensubsidie;
- inwoners met een arbeidshandicap, die voorheen onder de Wsw of Wajong vielen, gebruiken ook hun verdien capaciteit (het salaris dat iemand ondanks zijn beperkingen met arbeid nog kan verdienen).

Wmo

Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe Wmo per 1 januari 2015 zorgen we via Noaberpoort dat de toegang tot deze voorzieningen goed geregeld is. Meer dan voorheen wordt er aandacht besteed aan wat inwoners (nog wel) zelf kunnen. Het eigen netwerk wordt ingezet bij het realiseren van zelfredzaamheid en participatie. Het verstrekken van een maatwerkvoorziening is alleen aan de orde als andere oplossingen, zoals algemene voorzieningen, niet (meer) beschikbaar zijn. Daarnaast kijken we integraal naar alle leefgebieden van inwoners en als dat nodig is neemt de regisseur van het Noaberpoortteam de zorgcoördinatie op zich. De dienstverlening aan onze inwoners blijft hierbij hoog in het vaandel staan. Ook als er minder geld te besteden is, dragen wij er zorg voor dat belangrijke sociale en maatschappelijke voorzieningen overeind blijven.

De doelstellingen voor ons Wmo beleid zijn:

- onze inwoners zijn zelfredzaam, betrokken, nemen (actief) deel aan de samenleving, hebben de mogelijkheid zich te ontwikkelen en nemen verantwoordelijkheid voor hun omgeving;
- ook onze kwetsbare inwoners (jong en oud) krijgen de kans om mee te doen, richting te geven aan hun toekomst en zich (naar vermogen) te ontwikkelen.

Jeugd

Wij vinden dat de Haaksbergse jongeren zich optimaal moeten kunnen ontplooiën en in staat moeten zijn actief deel te nemen aan de maatschappij. Voor kinderen en gezinnen die extra hulp of zorg nodig hebben schakelen wij zoveel mogelijk het eigen sociale netwerk van mensen in. De professionele (gesubsidieerde) partners springen bij waar de expertise in het eigen netwerk ontbreekt. Ook wordt expertise ingezet bij het oplossen van zware problematiek als gevolg van de nieuwe jeugdzorgtaken. Daarnaast werken wij aan preventie (door middel van het geven van opvoed- en opgroeiondersteuning) en vroegsignalering, om situaties op te pakken en op te lossen voordat het problemen worden.

De doelstellingen voor ons jeugdbeleid zijn in lijn met de speerpunten van het Wmo-beleid, mede om de samenhang tussen de beleidsterreinen weer te geven:

- onze inwoners (inclusief kinderen en ouders/verzorgers) zijn zelfredzaam, betrokken, nemen actief deel aan de samenleving, hebben de mogelijkheid zich te ontwikkelen en nemen verantwoordelijkheid voor hun omgeving;
- kinderen in een kwetsbare positie (en hun gezinnen) krijgen de kans mee te doen, richting te geven aan hun toekomst en zich te ontwikkelen.

Mutaties Eerste berap 2017 en Kadernota 2018 voor dit programma

Bedragen x € 1.000

1e BERAP	Omschrijving product	1e berap		Kadernota		
		2017	2018	2019	2020	2021
1e BERAP	Jeugd					
	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	250	0	0	0	0
	PGB Jeugd	100	0	0	0	0
	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	135	0	0	0	0
	WMO					
	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO	-49	0	0	0	0
	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	-186	0	0	0	0
	PGB WMO	160	0	0	0	0
	Participatie					
	Bijstandsverlening en inkomensvoorziening	-335	0	0	0	0
	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	-78	0	0	0	0
	Sociale werkvoorziening	50	0	0	0	0
Totaal 1e BERAP		48	0	0	0	0
MJP vanuit 1e BERAP	Jeugd					
	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	0	250	250	250	250
	PGB Jeugd	0	100	100	100	100
	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	0	135	135	135	135
	WMO					
	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO	0	-49	-49	-49	-49
	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	0	-258	-271	-296	-296
	PGB WMO	0	160	160	160	160
	Participatie					
	Bijstandsverlening en inkomensvoorziening	0	-265	75	75	75
	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	0	-78	-78	-78	-78
	Sociale werkvoorziening	0	50	0	0	0
Totaal MJP vanuit 1e BERAP		0	45	322	297	297
Kadernota 2018	Jeugd					
	Algemene voorziening Jeugd	0	-30	-30	-30	-30
	WMO					
	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO		-70	-70	-70	-70
	Participatie					
	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	0	-105	-105	-105	-105
	Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	0	0	0	0	-40
Totaal Kadernota 2018		0	-205	-205	-205	-245
		48	-160	117	92	53

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Wmo en Jeugd

Inkoop Wmo en Jeugd

Wij zijn, samen met de andere Twentse gemeenten, bezig met de voorbereidingen voor het op een andere, getransformeerde, manier inkopen van Jeugd en Wmo namelijk op basis van de ondersteuningsbehoefte met een daarbij behorend resultaat om op die manier meer aan te sluiten bij de lokale transformatie. Per 1 januari 2019 moeten de maatwerkvoorzieningen Wmo en de individuele jeugdvoorzieningen op getransformeerde wijze zijn ingekocht.

Kindertelefoon, Sensoor en AKJ vanaf 2018

Per 2018 komt een einde aan de mogelijkheid voor de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) om collectieve activiteiten van gemeenten via een uitname uit het Gemeentefonds te financieren. Binnen het Sociaal Domein betreft het de centrale uitvoering en financiering van de, op grond van de Jeugdwet en Wmo, wettelijke taken Kindertelefoon, Sensoor (luisterend Oor) en AKJ (vertrouwenswerk Jeugd). Tijdens de buitengewone algemene ledenvergadering (BALV) in november 2016 hebben gemeenten zich uitgesproken voor continuering van deze taken. De VNG heeft daarom een voorstel aan gemeenten gedaan hoe de taken in 2018 en volgende jaren voortgezet kunnen worden. Alle gemeenten dienen hiervoor een overeenkomst met de uitvoerende organisaties af te sluiten. De kosten voor de uitvoering van deze taken bedragen € 0,92 per inwoner, voor 2018 in totaal afgerond € 22.000. De nieuwe werkwijze is budgetneutraal omdat de benodigde middelen vanaf 2018 weer aan het gemeentefonds worden toegevoegd.

Besteding innovatiemiddelen

In de paragraaf Taakstellingen en Reserveringen van de Begroting 2017 zijn de stelposten Jeugd (€ 40.000) en innovatie Wmo (€ 25.000) opgenomen (zie p. 167). Hier is ook aangegeven dat we de raad in de bestuursrapportages informeren over de inzet van deze stelposten.

Wij zijn van plan het innovatiebudget (€ 65.000) in 2017 o.a. te gebruiken voor:

- het opzetten en uitbrengen van de informatiewijzer/sociale kaart (in de vorm van een website en een boekje);
- evaluatie Noaberpoort;
- een pilot met een wijk-GGD'er, die een verbindende rol krijgt in de aanpak van personen met verward gedrag;
- scholing en training van medewerkers van de Noaberpoort;
- activiteiten in het kader van een dementievriendelijke samenleving.

Jeugd

Duurzame gezinsvormen (2018 ev.: pm)

De veertien Twentse gemeenten willen ervoor zorgen dat kinderen zoveel mogelijk opgroeien in een duurzame gezinssituatie. Als dit door omstandigheden niet mogelijk is binnen het eigen gezin is het de intentie voor deze kinderen plaatsing in een andere duurzame gezinsvorm (pleeggezin en gezinshuis) mogelijk te maken. De achterliggende gedachte hierbij is dat opgroeien in een duurzame gezinssituatie essentieel is voor een stabiele ontwikkeling van het kind tot een zelfstandige volwassene.

De Bestuurscommissie OZJT heeft, om hieraan concreet invulling te geven, dit voorjaar ingestemd met het Plan van aanpak "Doorontwikkeling duurzame gezinsvormen Twente". Het plan van aanpak bevat een groot aantal actiepunten waaraan de diverse betrokken partijen, waaronder de gemeenten, uitvoering moeten geven.

Op dit moment kunnen wij nog niet inschatten welke kosten aan het uitvoeren van de actiepunten waarvoor de (individuele) gemeenten verantwoordelijk zijn verbonden zijn. Wij verwachten bij het opstellen van de Begroting 2018 hiervan wel een inschatting te kunnen maken.

Individuele voorzieningen natura Jeugd (2017 ev.: V € 250.000)

Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd (2017 ev.: V € 135.000)

Wij verwachten in 2017 en volgende jaren ongeveer dezelfde totale kosten voor voorzieningen natura Jeugd als in 2016. In de Jaarrekening 2016 bedraagt het voordelig resultaat op voorzieningen natura Jeugd afgerond € 460.000. Een deel van dit voordeel, in totaal ongeveer € 80.000, heeft echter betrekking op Jeugdzorg + (waarvan één traject zo'n € 130.000 kan kosten) en Veilig Thuis Twente (waarvan de uitgaven in 2017 toenemen ten opzichte van 2016). Wij willen de risico's zoveel mogelijk beperken en begroten daarom behoedzaam. Wij stellen voor een bedrag van € 385.000 structureel af te ramen voor zorg in natura Jeugd 2017. Een bedrag van € 250.000 hiervan heeft betrekking op Individuele voorzieningen natura Jeugd. En € 135.000 op veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd.

PGB Jeugd (2017 ev.: V € 100.000)

Wij verwachten dat wij in 2017 en volgende jaren ongeveer hetzelfde bedrag als in 2016 moeten besteden aan het persoonsgebonden budget (PGB) Jeugd. In de Jaarrekening 2016 bedraagt het resultaat voor het PGB Jeugd circa € 130.000 positief. Wij stellen daarom voor een bedrag van € 100.000 af te ramen voor PGB Jeugd. Wij blijven behoedzaam begroten binnen het Sociaal Domein, daarom ramen wij niet het gehele resultaat 2016 op PGB Jeugd af.

Veilig Thuis Twente (VTT) (2018 ev.: pm)

VTT is sinds 1 januari 2015 het advies- en meldpunt voor ouderenmishandeling, kindermishandeling en huiselijk geweld voor de Twentse gemeenten. De Bestuurscommissie OZJT heeft een duidelijker gedefinieerd takenpakket voor VTT vastgesteld. Dit takenpakket bestaat uit de wettelijke taken en regionaal maatwerk. Alles wat gemeenten buiten de wettelijke taken en het regionaal maatwerk (meer) willen afnemen, valt onder het lokaal maatwerk. Op de onderdelen gedragswetenschappelijke expertise en bereikbaarheid buiten kantooruren moet het regionaal maatwerk nog nader worden uitgewerkt. Wij weten nog niet of wij aanvullende lokale maatwerkafspraken met VTT moeten maken en met bijbehorende kosten rekening dienen te houden.

Wmo

Wmo tijdelijk verblijf Licht verstandelijk beperkten (2017: N € 60.000, 2018 ev.: N € 100.000)

Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor (jong) volwassenen met een verstandelijke of licht verstandelijke beperking die tijdelijk behoefte hebben aan begeleiding en/of behandeling in een beschermende woonomgeving. De middelen waren echter (nog) niet overgeheveld naar de Wmo 2015. Vanaf 2017 wordt het gemeentefonds structureel met € 60,4 mln. voor dit doel verhoogd.

Deze doelgroep heeft een te hoog IQ om door het CIZ geïndiceerd te worden voor de Wet langdurige zorg. Ook voor beschermd wonen (indicatie door CIMOT) komt deze doelgroep niet in aanmerking omdat het perspectief is dat deze personen naar de toekomst wellicht geen beschermende woonomgeving meer nodig heeft en onder begeleiding zelfstandig kan gaan wonen. Deze jongvolwassenen wonen nu nog vaak bij hun ouders.

Wij zien binnen onze gemeente ook cliënten die onder deze doelgroep (gaan) vallen, waar wij als gemeente verantwoordelijk voor zijn. Dit zijn dure trajecten omdat het om 24 uren begeleiding gaat.

Statushouders

Met de GGD gaan wij maatwerkafspraken maken voor het uitvoeren van de publieke gezondheid aan statushouders o.a. over jeugdgezondheidszorg en gezondheidsbevordering. Uitgangspunt hierbij is zoveel mogelijk aan te sluiten bij de al bestaande lokale structuren en activiteiten, zoals de bijeenkomsten in het kader van de participatieverklaring en de maatschappelijke begeleiding van statushouders.

Eigen bijdrage Wmo voorzieningen (2017 ev.: N € 49.000)

Op basis van realisatiecijfers 2015 en 2016 ramen we de eigen bijdrage structureel af.

PGB Ondersteuning zelfstandig leven (OZL) en PGB Ondersteuning maatschappelijke deelname (OMD) (2017 ev.: V 160.000)

Zorg in Natura OZL-OMD (2017: N € 126.000; 2018: N € 158.000; 2019: N € 171.000; 2020: € 196.000)

Op basis van de realisatiecijfers 2016 zien we een verschuiving van PGB naar zorg in natura. Het structurele voordeel op PGB van € 160.000 wordt tenietgedaan door een nadeel van soortgelijke omvang op zorg in natura. Het oplopende nadeel op zorg in natura wordt veroorzaakt door het deels realiseren van de oplopende taakstelling Sociaal Domein. Deze is bij de Kadernota 2017 opgevoerd als inverdieneffect op de investeringen in voorliggende voorzieningen. Van deze taakstelling is nu 25% toegerekend aan Jeugd en deze is met de forse bezuiniging op Jeugd gerealiseerd.

Participatie

Verstrekkings participatie (bijstand) (2017: N € 189.000)

De uitvoeringsorganisatie heeft recentelijk de rapportage (prognose) de "Ontwikkelingen Participatiewet 2017" aangeleverd. Uit deze prognose blijkt dat de uitgaven voor bijstand ten opzichte van de Begroting 2017 gaan stijgen. Tegenover de stijging van de lasten Participatiewet staat een hogere rijksbijdrage BUIG en uitkering Vangnetregeling.

Rijksbijdrage BUIG en Vangnet (2017: V € 122.000)

Eind vorig jaar heeft het Ministerie het (voorlopige) rijksbudget BUIG 2017 voor kosten P-wet kenbaar gemaakt. Voor BUIG en Vangnet ontvangen we over 2017 € 122.000 meer aan rijksbijdragen. Na 2018 nemen de rijksbijdragen af.

Lening statushouders (2017 en 2018: N € 302.000)

Verwacht werd eerder dat het aantal statushouders/vergunninghouders een behoorlijke omvang aannemen. We hebben in 2016 bij het rijk een lening voor kosten bijstand statushouders/vergunninghouders aangevraagd. Voor de kosten lening hebben we voor 2017 en 2018 een bedrag opgenomen van € 403.000 per jaar. Volgens opgave Ministerie bedraagt de hoogte van de lening € 101.000 voor 2017. We verwachten ook over 2018 een bijdrage te ontvangen van € 101.000.

Aflossing lening statushouders (2018: V € 37.000, 2019 ev.: V 75.000)

De raming is in overeenstemming gebracht met de hoogte van de lening. Aflossing gaat plaatsvinden over 2018 tot en met 2025.

Verstrekkings IOAW (2017: V € 43.000)

De uitgaven voor Ioaw kunnen naar beneden worden bijgesteld. Hierbij is aansluiting gezocht met de opgave "Ontwikkeling Participatiewet 2017", opgesteld door de uitvoeringsorganisatie.

Terugvordering en bijzondere bijstand (2017 ev.: N € 28.000)

De aflossingen op leningen bijzondere bijstand (leenbijstanden) worden in overeenstemming met de richtlijnen van het Ministerie rechtstreeks op de balans verantwoord. Daarom zijn de baten met € 28.000 naar beneden bijgesteld.

Armoedebeleid (2017 ev.: N € 87.000)

In de raadsvergadering van 2 november 2016 heeft de raad de Motie "geld kansarme kinderen" aangenomen.

De raad heeft het college opgeroepen:

- te onderzoeken welke voorwaarden verbonden zijn aan het indienen van een plan;
- indien aan de voorwaarden voldaan kan worden, een plan in te dienen dat een aanvulling is op het bestaande armoedebeleid;
- de raad hierover tijdig te informeren.

De reden hiervan was dat het kabinet structureel € 100 mln. (waarvan € 85 mln. voor gemeenten) per jaar extra heeft vrijgemaakt voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen.

Voor Haaksbergen gaat het om een bedrag van € 87.000 structureel per jaar, met ingang van 2017.

In de eerste helft van 2017 wordt een voorstel uitgewerkt en aan de raad aangeboden. De participatieraad alsmede de inwoners van Haaksbergen worden actief betrokken bij de beleidsvoorbereiding.

Gemeentelijk armoedebeleid (2017 ev.: V € 37.000)

De kosten voor de collectieve ziektekostenverzekering van Menzis en de verstrekkingen Minimabeleid vallen naar verwachting lager uit dan begroot.

Bijzondere bijstand

Nu de uitvoering van de Participatiewet, inclusief de bijzondere bijstand, bij de uitvoeringsorganisatie Hengelo/Borne/Haaksbergen ligt, wordt een vergelijking gemaakt van het bijzondere bijstandsbeleid van de drie gemeenten. Uitgangspunt is het beleid zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Mogelijk dat hierdoor de uitgaven "bijzondere bijstand" stijgen.

Individuele inkomenstoelage

Inwoners van Haaksbergen met een langdurig laag inkomen die geen zicht hebben op een inkomensverbetering kunnen jaarlijks een individuele inkomenstoelage ontvangen. Wij hebben daarvoor een verordening alsmede beleidsregels vastgesteld. In de beleidsregels wordt uitgegaan van een viertal klantgroepen. Vanwege de samenwerking in de uitvoeringsorganisatie Hengelo/Borne/Haaksbergen is het wenselijk het Haaksbergse beleid af te stemmen op het beleid van de overige twee gemeenten. Momenteel wordt één en ander door de uitvoeringsorganisatie voorbereid. Mogelijk dat de uitgaven "individuele inkomenstoelage" stijgen.

Kosten Wsw (2017 en 2018: V € 50.000)

De loonkosten Wsw vallen in 2017 en 2018 € 50.000 lager uit dan begroot.

Statushouders

In 2017 en 2018 gaan wij (samen met Hengelo en Borne) specifiek inzetten op re-integratie van nieuwkomers. Er worden werkcoaches (ruim 2 fte) ingezet om deze doelgroep richting werk te begeleiden vanuit het Werkplein Hengelo.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Jeugd

Transformatie Jeugd: scheiden en omgang, verslavingspreventie en opvoedingsondersteuning (2018 ev.: N € 30.000)

In de dagelijkse uitvoering zijn door Noaberpoort hiaten in het preventieve aanbod van algemene voorzieningen geconstateerd onder meer op het gebied van scheiden en omgang, verslavingspreventie en opvoedingsondersteuning.

Zo blijkt uit onderzoek dat 40% van de huwelijken stopt door scheiden en 61% van de stellen die scheiden minderjarige kinderen heeft. 20% van de scheidingen loopt uit op een vechtscheiding. In die situatie zijn er veel lang doorwerkende negatieve gevolgen voor betrokken kinderen. Wij willen daarom inzetten op scholing van professionals in het voorliggende veld (wij denken hierbij onder meer aan leerkrachten en verloskundigen), aandacht in voorliggende voorzieningen over hoe een relatie verandert na de geboorte van een kind, de inzet van bemiddeling als mensen overwegen te scheiden en de begeleiding van samengestelde gezinnen.

Wij willen verder de verslavingspreventie, gericht op alcohol-, drugs- en gameverslaving, versterken. Wij willen de bijeenkomsten, die wij vorig jaar naar aanleiding van signalen van de politie hebben uitgevoerd, een structureel vervolg geven. Wij leggen hierbij tevens de verbinding met de inzet die het jongerenwerk al op het Assink pleegt in verband met het voorkomen van schooluitval.

Ten slotte is de behoefte aan versterking van het aanbod opvoedondersteuning aangegeven. Het gaat daarbij om een laagdrempelig programma, met als doel ernstige emotionele- en gedragsproblemen bij kinderen te voorkomen, door het bevorderen van competent ouderschap (organisatie en uitvoering i.s.m. GGD en Loes).

Voor 2018 en volgende jaren vragen wij u voor de uitvoering van deze drie maatregelen in totaal € 30.000 beschikbaar te stellen.

Wmo

Wmo-vervoer (2018 ev.: N € 70.000)

Naar aanleiding van de aanbesteding van vervoer vallen de kosten voor vervoer naar geïndiceerde dagbesteding vanaf 2018 hoger uit. Wij ramen hier extra middelen voor in deze Berap en Kadernota. Daarnaast gaan wij onderzoeken of wij het vervoer naar de dagbesteding binnen Haaksbergen als algemeen voorliggende voorziening kunnen laten uitvoeren.

Participatie

Kwijtschelding naar armoedebeleid (2018 ev.: N € 105.000)

In een motie heeft de raad het college opgeroepen om de kosten van kwijtschelding volledig onder te brengen in het armoedebeleid. Dit is in lijn met het armoede-beleidsplan. Op basis van de huidige kosten voor kwijtschelding betekent dit een structurele verhoging van het huidige budget van € 105.000. Dit komt ten laste van de algemene middelen en dus het begrotingsresultaat.

Werkgelegenheid (2021 ev.: V € 40.000)

De rijksbijdrage voor werkgelegenheid is in 2021 met € 40.000 toegenomen. De rijksbijdrage wordt aangewend voor re-integratie, scholing, activering, e.d. De uitgaven voor werkgelegenheid staan op het product re-integratie- en participatievoorzieningen.

Onderwijs

VISIE

Wij dragen samen met de schoolbesturen zorg voor kwalitatief goed onderwijs dat aansluit op de talenten van het kind en waarbij het kind zo nodig extra ondersteuning ontvangt. Daarbij zijn Passend Onderwijs en nieuwe jeugdzorgtaken leidend.

Wij houden voldoende scholen in stand (zorgplicht). Hierbij wordt rekening gehouden met de wettelijke verplichtingen en eisen waar het gaat om uitbreiding en eventuele nieuwbouw, waarbij duurzaamheid hoge prioriteit vraagt.

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Leerlingenvervoer

De definitieve gunning van de regionale aanbesteding vervoer voor zowel het individuele vervoer Wmo, vervoer naar dagbesteding als het leerlingenvervoer heeft in maart 2017 plaatsgevonden. Door deze drie vervoersstromen gezamenlijk aan te besteden is een integrale en meer efficiëntere regeling voor het geïndiceerde vervoer gerealiseerd. Voor wat betreft het leerlingenvervoer vallen de kosten niet hoger of lager uit ten opzichte van de huidige kosten. Een en ander is wel afhankelijk van een eventuele toename van het aantal kinderen dat het speciaal (basis)onderwijs in de regio gaat bezoeken.

Huisvesting voortgezet onderwijs

Samen met Het Assink Lyceum voeren we in 2017 een schouw uit met betrekking tot onderwijshuisvesting in het voortgezet onderwijs. De uitkomsten van deze schouw, die naar aanleiding van krimp en onderwijsvernieuwingen tot stand is gekomen, dienen als basis voor de gesprekken tussen gemeente en Het Assink lyceum om een gezamenlijke onderwijs (huisvestings)visie te ontwikkelen.

Herschikking schoollocaties

De gesprekken over cluster 1 (Holthuizen en Dr. Ariëns) starten in 2017. Op basis van een indertijd door de stuurgroep (bestaande uit vertegenwoordigers van gemeente en Keender) afgegeven advies, heeft het college in december 2013 besloten deze scholen uiterlijk 2020 onder één dak te huisvesten op de locatie van basisschool Dr. Ariëns. Het bestuur van Keender heeft onlangs in een gesprek met de gemeente aangegeven over deze locatiekeus met de beide betrokken scholen in overleg te gaan.

Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Ter uitvoering van het wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt de peuteropvang onder de definitie van kinderopvang gebracht. Binnen onze gemeente is peuteropvang een belangrijke basisvoorziening. Vanuit de bestuurlijke afspraken die er zijn gemaakt tussen het Rijk en de VNG is vastgelegd dat het Rijk via kinderopvangtoeslag de kinderopvang van kinderen met werkende ouders in alle voorschoolse voorzieningen financiert. Daarnaast is vastgelegd dat gemeenten een adequaat en financieel toegankelijk aanbod voor peuters van eenverdieners en werkende ouders bieden. Dit betekent dat de (subsidie)verordening daarop moet worden aangepast. Dit krijgt in 2017 zijn beslag.

Daarnaast worden er programma's voor voorschoolse educatie verzorgd en vormen deze een belangrijke voorbereiding op de basisschool. De voorschoolse educatie heeft een belangrijke rol in het kader van preventie (voorlichting ouders, vroegsignalering, vindplaats).

In lijn met de plannen van het Rijk willen we binnen het financiële kader de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie verhogen. Daarnaast willen we alle doelgroepkinderen bereiken, die voorschoolse educatie nodig hebben. De VVE-taak wordt gesubsidieerd door gemeenten met middelen van het Rijk.

Goede kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen. Wij gaan, in overleg met de voorschoolse instellingen, lokaal verdere uitvoering geven aan deze ontwikkeling. De Lokale Samenwerkingsagenda 2017-2019 vormt hiervoor de basis.

Expertisecentrum jonge kind

Binnen de kaders van Passend Onderwijs wordt ingezet op de ontwikkeling van een doorgaande lijn van voor- naar vroegschool. Het Expertisecentrum Jonge Kind van Plein Midden Twente (PMT) is één van de middelen die wij hiervoor willen gebruiken.

Het expertisecentrum Jonge Kind organiseert en stimuleert deskundigheidsbevordering.

Deze is onder andere gekoppeld aan het kwaliteitskader dat wij als gemeente hebben vastgesteld en de 1-zorgroute. De organisatie van de toetsafname taalniveau 3F voor pedagogisch medewerkers is hier een voorbeeld van.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Minderjarige vluchtelingen/statushouders

Indien zich in onze gemeente statushouders met minderjarige kinderen vestigen, ontvangen deze kinderen tijdelijk onderwijs in aangrenzende gemeenten. De hiermee gemoeide kosten van leerlingenvervoer komen voor rekening van de gemeente.

De extra kosten die de gemeenten maken voor de opvang van deze kinderen worden mogelijk in 2018 doorberekend aan de gemeente van afkomst. Hierover vindt in 2018 besluitvorming plaats. De komst van minderjarige kinderen is afhankelijk van de procedure rond gezinshereniging.

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

VISIE

De kracht van Haaksbergen is dat het de voorzieningen van een stad combineert met de gemoedelijkheid, gezelligheid, bereikbaarheid en groene sfeer van een dorp te midden van een prachtig landschap. Deze combinatie willen we graag versterken.

Dit betekent dat we het voorzieningenniveau op zijn minst op peil willen houden en waar mogelijk naar een hoger plan willen tillen.

Daarnaast willen wij ons inzetten om de dorps groene sfeer en de gezelligheid te versterken, waarbij we de bereikbaarheid op peil willen houden.

Tot slot willen we de kwaliteit van het buitengebied met zijn hoge cultuurhistorische waarden en de bijzondere natuurgebieden op peil houden en ervoor zorgen dat er een optimale verbinding ontstaat tussen de bebouwde omgeving en het buitengebied.

Vanuit de Structuurvisie 2030 zijn hiervoor ambities geformuleerd om deze visie te laten slagen. Hieraan werken wij. Deze ambities zijn:

1. Verbeteren van de relatie tussen bebouwde omgeving en buitengebied en het verzachten van de overgang hiertussen.
2. Een sfeervol groen centrum met de Markt als stralend middelpunt.
3. Het stimuleren van een gezonde plattelandseconomie en het op peil houden van de ecologische en cultuurhistorische kwaliteiten van de dorpsstructuur.
4. Versterken van de cultuurhistorische kwaliteit van de dorpsstructuur.
5. Benutten van de toeristische potentie van de samenhang tussen dorp en landschap (deelprogramma economische ontwikkeling).
6. Versterken van de veelzijdigheid van de Haaksbergse economie (deelprogramma Economische ontwikkeling).
7. Verbreden van het aanbod aan woonmilieus.
8. Het op peil houden en concentreren van het voorzieningenniveau.
9. Het verduurzamen en beleefbaar maken van het watersysteem.

Deze ambities gaan ons de komende jaren helpen beleid te maken en in te voeren, waaraan initiatieven kunnen worden getoetst. Omdat deze ambities niet op zichzelf staan, moet er integrale afstemming plaatsvinden tussen de verschillende disciplines. Deze veranderende rol pakken wij op.

Mutaties Eerste berap 2017 en Kadernota 2018 voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Omschrijving produkt	1e berap		Kadernota		
	2017	2018	2019	2020	2021
1e BERAP					
Bouwgrondexploitatie	150	0	0	0	0
Ruimtelijke ordening	216	0	0	0	0
Vastgoedexploitatie	-54	0	0	0	0
Wonen en Bouwen	0	0	0	0	0
Totaal 1e BERAP	312	0	0	0	0
MJP vanuit 1e BERAP					
Ruimtelijke ordening	0	0	50	0	0
Vastgoedexploitatie	0	-40	-40	-40	-40
Totaal MJP vanuit 1e BERAP	0	-40	10	-40	-40
Kadernota 2018					
Bouwgrondexploitatie	0	500	0	0	0
Ruimtelijke ordening	0	-25	-25	-25	-25
Vergunningen	0	-100	-100	-100	-100
Wonen en Bouwen	0	-50	-50	-50	-50
Totaal Kadernota 2018	0	325	-175	-175	-175
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	312	285	-165	-215	-215

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Bouwgrondexploitatie

Wissinkbrink (2017: V € 150.000)

In 2016 hebben wij het merendeel van de agrarische grond in de Wissinkbrink verkocht aan de provincie. Ook zijn wij gestart met de verkoop van de opstallen en overige agrarische gronden. Wij verwachten dit alles in 2017 te verkopen. Wat resteert is een strategische voorraad grond van circa 5,5 hectare voor toekomstige woningbouw. Wij leggen de raad eind 2017 een voorstel voor over de ontwikkelingsmogelijkheden van deze grond.

Ruimtelijke ordening

Centrum

In 2017 gaan we aan de slag met een actieplan voor het centrum. Het streven is het formuleren van dit actieplan eind van het jaar afgerond te hebben. Centraal staat de samenwerking met ondernemers en de integrale aanpak van verschillende onderdelen in het centrum. Voor de uitvoering van het actieplan moeten in 2018 middelen beschikbaar zijn. Deze middelen kunnen ook uit bestaande, gereserveerde budgetten komen of uit nieuwe subsidiestromen.

Een van de onderdelen uit de integrale centrumaanpak is het Marktplan. Bij de jaarrekening 2016 hebben we de verliesvoorziening van het Marktplan verhoogd met € 301.000. In de grondexploitatie hebben we rekening gehouden met extra (interne en externe) plankosten en minder inkomsten bij de verkoop van de grond aan de Molenstraat 1. Op dit moment zien wij geen reden de grondexploitatie opnieuw te herzien. De lopende discussie kan tot extra niet voorziene kosten leiden, dit wordt bij de tweede bestuursrapportage 2017 en de jaarrekening 2017 wederom kritisch bekeken.

Verkoop grond aan de Brem (2017: V € 90.000)

Begin 2017 hebben wij deze kavel verkocht. Gezien de lange periode dat deze kavel te koop stond hadden wij deze verkoopopbrengst niet geraamd.

Doorverkoop voormalige brandweergarage (2017: V € 66.000 en 2019: V € 50.000)

Wij hebben besloten de voormalige brandweergarage terug te kopen van de Veiligheidsregio en direct door te leveren aan de heer Essink. Dit levert direct een voordeel op € 66.000. Op het moment dat wonen wordt toegestaan op deze locatie geldt een bijbetaling van € 50.000.

Verkoop grond nabij Greune Linde (2017: V € 60.000)

In de anterieure overeenkomst voor woningbouwlocatie De Greune staat dat de gemeente circa 940 vierkante meter grond verkoopt aan de ontwikkelaar voor € 60.000 voor de start van het bouwrijp maken. Het bouwrijp maken is inmiddels gestart, de overdracht van de grond ronden we af in 2017.

Vastgoedexploitatie

Uitvoeren dagelijks en contractonderhoud (2017: N € 54.000, 2018 ev.: N 40.000)

Zoals in de begroting al aangegeven zijn we voornemens het dagelijks- en contractonderhoud niet langer te laten uitvoeren door eigen personeel maar door de gemeente Enschede. Wij zijn dit nu verder aan het uitwerken. Inmiddels zijn ook de kosten hiervoor bekend. De kosten van het eigen personeel waren al niet meer opgenomen in de begroting. Per saldo levert dit uiteindelijk een besparing op van ruim € 50.000.

Wonen en bouwen

Doorontwikkeling energieloket (2017: V en N € 50.000)

Voor de doorontwikkeling van het energieloket hebben we van de provincie Overijssel voor de periode 2016 t/m 2019 een voorschotbedrag ontvangen van € 50.000.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Bouwgrondexploitatie

Veldmaat (2018: V € 500.000)

Gezien de stand van zaken van de kavelverkoop en hiervoor verleende opties verwachten wij in 2018 alle kavels in de Veldmaat verkocht te hebben. De grondexploitatie kan dan worden afgesloten. Het verwachte resultaat van deze grondexploitatie is ruim € 500.000.

Ruimtelijke ordening

Implementatie Omgevingswet (2018 ev.: N 25.000)

De Omgevingswet vervangt het huidige systeem van omgevingsrecht. De wet treedt naar verwachting in 2019 in werking. Kern van de stelselherziening vormt de integratie van alle sectorale wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Deze integratie van wetten moet leiden tot minder regels en planvormen, meer samenhang in beleid en regels en betere besluitvorming, snellere procedures en meer afwegingsruimte voor de lagere overheden. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de planningspraktijk van gemeenten. De nieuwe integrale instrumenten en de snellere procedures dwingen gemeenten na te denken over de inzet van deze instrumenten en over het aanpassen van interne en externe werkprocessen en de daarin te maken keuzes. De impact van de invoering van deze wet brengt grote verschuivingen in het gemeentelijk werkveld met zich mee, vergelijkbaar met de 3D operatie op het gebied van het Sociaal Domein. De feitelijke consequenties worden de komende periode verder in beeld gebracht.

Vergunningen

Omgevingsdienst Twente (2018 ev.: N € 100.000)

Per 1 januari 2018 dient de huidige Regionale Uitvoering Dienst (RUD) omgevormd te zijn naar de Omgevingsdienst Twente (OdT). Op basis van het concept-bedrijfsplan worden de extra kosten geschat op € 100.000.

Wonen en bouwen

Duurzaamheid (2018 ev.: N € 50.000)

In 2016 heeft de raad de beleidsnota Duurzaamheid Haaksbergen 'Duurzaam ontwikkelen is investeren in opbrengsten' vastgesteld. In de nota staan de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Haaksbergen streeft er naar in 2050 een energieneutrale, klimaatbestendige en vitale gemeente te zijn. In de nota is een uitvoeringsagenda voor 2016, 2017 en verder opgenomen. In 2017 gaan we samen met externe partners het uitvoeringsprogramma voor 2018 en verder opstellen.

In de visie Haaksbergen 2030 hebben we op het gebied van duurzaamheid de ambitie opgenomen een maximale duurzaamheid en circulaire economie te bereiken.

Haaksbergen profileert zich in 2030 binnen de regio als duurzaamheidshub. Groene bedrijvigheid en bedrijven in de circulaire economie worden actief gestimuleerd en naar Haaksbergen gehaald. In de triple helix wordt intensief samengewerkt om start ups binnen te halen. Haaksbergen is in 2030 een volledig klimaatneutrale gemeente.

In opdracht van de huidige Twentse portefeuillehouders Milieu, Duurzaamheid en Afval is een bestuursopdracht Milieu, Duurzaamheid en Afval 2017 en 2018 geformuleerd. De focus voor de komende jaren ligt op het gebied van energie en afval. De missie hierbij is het streven naar een energieneutraal Twente in 2050 en een afvalloze regio.

Om in 2050 een energieneutrale, klimaatbestendige en vitale gemeente te zijn, moeten we niet alleen initiatieven vanuit de samenleving faciliteren (energiecoöperatie, verduurzaming kerkdorpen), maar ook eigen initiatieven ontplooien (verduurzamen gemeentelijk vastgoed).

In 2017 willen we aansluiten bij het kwaliteitskeurmerk Cittaslow. In 2018 gaan we bezig met de verdere invoering hiervan. De kosten hiervoor worden ingeschat op € 5.000 per jaar.

Om initiatieven vanuit de samenleving te faciliteren en eigen projecten te realiseren, verwachten we de komende jaren een bedrag van € 50.000 nodig te hebben.

Algemene dekkingsmiddelen

VISIE

Algemene dekking

We streven naar een sluitende begroting en een sluitend meerjarenperspectief. Hierbij richten we ons op versterking van onze reservepositie en streven we naar beperking van de belastingdruk. Wij zijn financieel gezond als wij een begroting en meerjarenperspectief hebben waar de jaarlijks terugkerende uitgaven volledig worden gedekt door jaarlijks terugkerende inkomsten (dit noemen we dan een structureel positief begrotingssaldo).

Reserves

De algemene reserve moet voldoende zijn volgens normen die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Het weerstandsvermogen en de weerstandsratio geven aan in hoeverre we (financieel) in staat zijn toekomstige risico's op te kunnen vangen.

Mutaties Eerste berap 2017 en Kadernota 2018 voor dit programma

Bedragen x € 1.000

		1e berap		Kadernota		
Omschrijving produkt		2017	2018	2019	2020	2021
1e BERAP	Algemene uitkering gemeentefonds	-13	0	0	0	0
	Kostenplaatsen (afdelingen)	-106	0	0	0	0
	Leningen en beleggingen	30	0	0	0	0
Totaal 1e BERAP		-89	0	0	0	0
MJP vanuit 1e BERAP	Algemene uitkering gemeentefonds	0	236	402	457	685
	Kostenplaatsen (afdelingen)	0	-128	-128	-128	-128
Totaal MJP vanuit 1e BERAP		0	108	274	329	557
Kadernota 2018	Algemene baten en lasten	0	0	36	56	56
	Kostenplaatsen (afdelingen)	0	-85	-93	-241	-48
Totaal Kadernota 2018		0	-85	-57	-185	8
		-89	23	217	144	565

Ontwikkelingen Eerste berap 2017

Algemene uitkering

Effecten september- en decembercirculaire (2017: N € 13.000, 2018: V € 236.000, 2019: V € 402.000, 2020: V € 457.000, 2021: V € 685.000)

We hebben de effecten van de september- en de decembercirculaire 2016 van het gemeentefonds verwerkt in het perspectief. De belangrijkste oorzaken van de toename zijn de ontwikkeling van het accres, de verhoogde asielinstroom en de toedeling voor middelen van armoedebestrijding.

Kostenplaatsen/afdelingen

Flankerend beleid.

Ter ondersteuning van het omvangrijke pakket aan bezuinigingen op de personele bezetting dat doorgevoerd moest worden, € 2,1 mln. of omgerekend 33,3 fte, is door de raad tweemaal € 500.000 beschikbaar gesteld. Tot nu toe is een bedrag van ongeveer € 400.000 uitgegeven. Daarnaast verwachten we nog voor € 200.000 aan kosten, die voortvloeien uit de nog lopende gesprekken met medewerkers over vermindering van de taakomvang. Budget is uitgegeven aan onder meer ontslagvergoedingen, trajectkosten voor begeleiding, kosten mobiliteitsdienstverbanden en reiskosten. Van het beschikbare budget van € 1 mln. resteert nog € 400.000. Hierbij merken we op dat we langzaam maar zeker tegen de grenzen van onze mogelijkheden aanlopen en dat daarmee de resterende bezuinigingsopdracht voorzienbaar lastiger wordt.

HR21 (2017 ev.: N 185.000)

De introductie en aanpak van HR21 ligt op schema. Het gaat om de sectorale methode voor het beschrijven en waarderen van functies. HR21 is een integrale HR-benadering, gepresenteerd via een digitale webapplicatie, waarmee gemeentelijke organisaties een slag kunnen maken in de ontwikkeling en verbinding van hun HR-beleid. In het 2^e en 3^e kwartaal wordt hieraan volop verder gewerkt.

Ook de aanpak van het meerjarenplan voor het personeelsbeleid, voorzien voor het 3^e en 4^e kwartaal, wordt opgepakt in die periode. Dan gaat het om onder meer resultaatgesprekken en aanpassing van beoordelings- en functioneringsgesprekkencyclus, de werktijdenregeling, het verzuimbeleid en het opleidingsbeleid.

Voordat we overgaan naar de HR 21-methodiek ronden we eerst de onderhoudsronde van het oude functieboek af. Deze onderhoudsronde heeft onder meer tot gevolg dat functies opnieuw gewaardeerd worden, soms met terugwerkende kracht. Daardoor stijgen de salarissen structureel met € 185.000 en vindt een aantal nabetalingen plaats. Met dit laatste hebben we in de Jaarrekening 2016 rekening gehouden.

Voor wat betreft de inrichting en plaats van de salaris- en personeelsadministratie hebben wij de keuze gemaakt gesprekken aan te gaan met de gemeente Wierden. Basis voor deze gesprekken vormt een programma van eisen en wensen van de gemeente Haaksbergen voor een mogelijke overgang. Verdere gesprekken daarover zijn gaande, uiteindelijk met het doel een overgang te realiseren per 1-1-2018.

Loonontwikkeling en overige personeelskosten (2017 ev.: V € 57.000)

We moeten rekening houden met de ontwikkelingen van de pensioenpremie. Een bijraming van € 43.000 is daarvoor noodzakelijk. In de meicirculaire worden hierover concreter percentages benoemd, waarna bezien kan worden of aanvullende maatregelen nodig zijn. Tegenover dit nadeel staat ook een voordeel: ten opzichte van de ramingen in de Begroting 2017 verwachten we € 100.000 extra door opbrengsten uit detachering te halen.

Actualisatie kapitaallasten (2017: V € 22.000)

Een aantal geplande investeringen wordt iets later uitgevoerd. Daarom wordt er ook iets later afgeschreven. Dit levert voor 2017 een eenmalig voordeel op van € 22.000. Dit voordeel wordt ook wel onderuitputting genoemd.

Leningen en beleggingen

Dividenden (2017: V € 30.000)

We ontvangen van Twence en de BNG over het jaar 2016 een hoger dividend.

Ontwikkelingen Kadernota 2018

Algemene baten en lasten

Inzet stelpost nieuw beleid (2019: V € 36.000, 2020 ev.: V € 56.000)

In deze Berap en Kadernota stellen we een aantal nieuwe investeringen voor, vooral op het gebied van wegen. Deze vloeien deels voort uit nieuw beleid, we stellen voor om de beschikbare ruimte voor nieuw beleid (vanaf 2019 € 150.000 per jaar) hiervoor deels aan te wenden.

Kostenplaatsen/bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling (2018 ev.: N € 100.000)

2017 brengt belangrijke veranderingen met zich in de organisatie. Niet alleen de structuur wordt aangepast, maar ook aspecten als samenwerking, rollen en verantwoordelijkheden, sturing, cultuur en P&O beleid en -instrumenten. Om de medewerkers hierin mee te nemen en te scholen en trainen is extra budget nodig, bovenop het bestaande opleidingsbudget. Meerjarig (gedacht wordt aan tenminste 3 jaar) voorzien wij vanaf 2018 een extra bedrag van € 100.000.

Taakstelling personeel en organisatie

Voorgesteld wordt aan de invulling van de taakstelling op personeel en organisatie in de omvang van € 800.000 voor 2018/2019 vooralsnog vast te houden. In de Begroting 2018 kan dan verder actueel in beeld gebracht worden of, en in welke mate, hierin aanpassing gedaan moet worden.

Rente en afschrijving (2018: V € 15.000, 2019: V € 7.000 2020 N € 141.000 2021 V € 52.000)

Er wordt in deze Berap en Kadernota een aantal nieuwe investeringen voorgesteld. Hierdoor nemen de rente- en afschrijvingskosten vanaf 2020 toe. In 2021 is er een voordeel aangezien er dan een aantal oudere investeringen in zijn geheel is afgeschreven. Ook worden de rentekosten in 2021 lager door de aflossing van twee leningen met een relatief hoge rente.

Kredieten

In de Begroting 2017 hebben we een meerjarig overzicht van de vervangingsinvesteringen opgenomen (p. 143). In onderstaande tabel hebben we het overzicht van de bestaande kredieten geactualiseerd. Daarnaast hebben we de nieuwe kredieten uit deze Berap en Kadernota aan de tabel toegevoegd.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Overzicht nieuwe kredieten	2017	2018	2019	2020	2021
Bestaande kredieten Begroting 2017 (p. 143)						
1	Materieel beheerplan	117	611	144	149	150
2	Vervangingen WMO	50	50	50	50	50
3	Plan vervanging hard- en software	648	330	330	330	330
4	Wegenbeheerplan	240	240			
5	Kredieten riolering conform GRP 2017-2020	1.628	1.727	1.774	1.867	1.900
6	Tachymeter			40		
7	Herschikking schoollocaties	2.348				
8	Extreme buien	500				
9	Aansluiting Kolenbranderweg op N18	1.139	1.239			
10	Verdiepte aanleg N18		4.400			
11	Overige vervangings investeringen	0		262	262	262
12	Afwaardering N18	100	1.900			
13	Opwaardering Kerkweg	50	590			
14	Bewegwijzering		33			
15	Vervanging verouderde openbare verlichting	150	150	150	150	150
16	vervangen 7 AED's			25		
	Totaal bestaande investeringen	6.970	11.270	2.775	2.808	2.842
Bijstellingen bestaande en nieuwe kredieten Berap en Kadernota (incl. nieuwe jaarschijf 2021)						
18	Vervangingen WMO	100				
19	Vervanging speelvoorzieningen	75				
20	Oversteek Wiedenbroeksingel	50				
21	Realisatie rotonde Hengelosestraat/Veldmaterstraat		75	425		
22	Aanpassing Noordsingel ter hoogte van bedrijventerrein Stepelo.		180			
23	Aanpassing Veldmaterstraat		245			
24	extra benodigd krediet voor aanpak Eibergsestraat		470			
25	Realisatie milieu eilanden (krediet)		240			
	Totaal nieuwe investeringen	225	1.210	425	0	0
	Totaal investeringen Berap en Kadernota	7.195	12.480	3.200	2.808	2.842

De voor de jaarschijf 2017 opgevoerde nieuwe kredieten leggen we de raad met het raadsvoorstel ter besluitvorming voor. Bij de vaststelling van de Begroting 2018 worden de in de jaarschijf 2018 opgenomen kredieten in principe door de raad geautoriseerd. Uitzondering op deze regel zijn die investeringskredieten waar de raad al eerder een besluit over heeft genomen. Verder is de jaarschijf 2021 voor de jaarlijkse vervangingskredieten geactualiseerd.

De kredieten rond de aanleg van de N18 zijn inclusief subsidies en bijdragen van derden. Er wordt afgeschreven op de netto bijdrage van de gemeente.

Toelichting:**Vervangingen Wmo (Investering 2017: € 100.000, afschrijving 2018 ev. N € 20.000)**

Op basis van de jaarrekeningcijfers 2016 denken wij dat het huidige krediet voor vervangingen Wmo van € 50.000 niet voldoende is. Een verhoging van € 100.000 vinden wij daarom noodzakelijk. Omdat de overschrijding in 2016 deels ook beïnvloed is door incidentele effecten kiezen wij er voorsnog voor dit alleen voor 2017 te doen. Bij het opstellen van de begroting 2018 of de Kadernota 2019 (aan de hand van de rekeningcijfers 2017) bekijken wij of een structurele verhoging van het krediet noodzakelijk is.

Vervanging speelvoorzieningen (Investering 2017: € 75.000, afschrijving 2018 ev. N € 5.000)

In de restantkredietenlijst bij de Jaarrekening 2016 is nog een restantkrediet voor de vervanging van speelvoorzieningen opgenomen van € 20.000 voor de restantwerkzaamheden 2016. Voor de geplande vervangingen voor 2017 en 2018 is geen budget beschikbaar. Op basis van onze meerjarenonderhoudsplanning vragen we de raad om een krediet van € 75.000. Op basis van het huidige beleid werken we aan een actualisatie van de meerjarenonderhoudsplanning. Zodra deze actualisatie is afgerond nemen we de daaruit voortvloeiende structurele effecten vanaf 2019 op in onze begroting en meerjarenperspectief. Het vormen van een onderhoudsvoorziening, zoals ook bij wegen en gemeentelijke panden is gebeurd, is daarbij een optie.

Oversteek Wiedenbroeksingel (Investering 2017: € 50.000, afschrijving 2018 ev. N € 2.000)

Door de samenvoeging van drie basisscholen aan de Wagnerstraat neemt de oversteekfrequentie van jonge kinderen op de Wiedenbroeksingel toe.

Het realiseren van een verkeersveilige oversteek wordt gecombineerd uitgevoerd met het al geplande onderhoud van de Wiedenbroeksingel. Het wegbeheerplan voorziet enkel in de kosten voor onderhoud van de bestaande wegen, het aanleggen van een nieuwe drempel maakt daar geen onderdeel van uit.

Deze maatregel is opgenomen in het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2007.

Rotonde Hengelsestraat/Veldmaterstraat**(Investering 2018/2019 € 500.000, afschrijving 2020 ev.: N € 20.000)**

Vanwege de huidige verkeersdruk op de Hengelsestraat en de verwachting dat dit –in tegenstelling tot de meeste andere wegen- niet afneemt nadat de nieuwe N18 is gerealiseerd, is het wenselijk om een veilige oversteek voor fietsers en voetgangers te realiseren ter plaatse van de Veldmaterstraat. Omdat dit punt veel gebruikt wordt om de scholen en de sportvelden te bereiken, is de aanleg van een rotonde verkeers technisch gezien de meest veilige oplossing. Deze maatregel is als kruispuntmaatregel opgenomen in het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2007. We nemen de voorbereiding op in de planning van 2018.

Aanpassing Noordsingel (Investering 2018: € 180.000, afschrijving 2019 ev.: N € 7.200)

Door de aansluiting van de Kolenbranderweg op de nieuwe N18 neemt de verkeersintensiteit op de Noordsingel ter hoogte van bedrijventerrein Stepelo toe. Het huidige profiel en constructie zijn in het verleden niet gebaseerd op de nu geprognosticeerde intensiteiten. Om de hoeveelheid verkeer goed af te wikkelen, moet het bestaande profiel aangepast worden. De gescheiden rijbanen worden vervangen door hetzelfde profiel zoals nu aanwezig bij de overige delen van de Noordsingel.

Aanpassing Veldmaterstraat (deel Geukerdijk – Nachtegaalstraat)**(Investering 2018: € 245.000, afschrijving 2019 ev.: N € 9.800)**

De 'omgeving' van de Veldmaterstraat wil graag de openbare ruimte anders inrichten (een reconstructie). Omdat onderhoud aan de verharding voor dit deel nog niet noodzakelijk is, is hier geen geld voor gereserveerd en benodigd onderhoud aan de riolering is minimaal. Kosten voor een reconstructie zijn niet meegenomen in de begroting.

Op basis van de gewenste inrichting is een voorzichtige raming gemaakt voor de verharding, verplaatsen ondergrondse containers, aanpassing openbare verlichting en groen. Voor de riolering is geen aanpassing noodzakelijk.

De wijkraad heeft de intentie een subsidie aan te vragen voor de reconstructie.

Aanpak Eibergsestraat (Investering 2018 € 470.000, afschrijving 2019 ev.: N € 18.800)

Voor het oplossen van de waterproblematiek op de kruising Eibergsestraat, Lansinkstraat en Sonderenstraat is in het GRP een deel van het krediet voor extreme buien gereserveerd.

De oplossing bestaat uit het aanleggen van een grote afvoerleiding door de straat. Hiervoor moet de straat voor een groot deel opengebrouwen worden. Daarom kiezen we er voor gelijktijdig de riolering te vervangen. Ook gebruiken we de gelegenheid de straat her in te richten. Alles gaat immers toch op de schop.

De herinrichting hebben we in eerste instantie vorm gegeven vanuit de al eerder vastgestelde structuurvisie. De structuurvisie wil de toegangswegen naar het centrum opwaarderen en ze informeler en groener vormgeven. Om te komen tot helder ontwerp hebben we bij de planvorming de gehele Eibergsestraat tussen de Kruislandstraat en de Molenstraat bekeken. Voor het oplossen van de wateroverlast is het alleen noodzakelijk het deel vanaf de Lansinkstraat tot de Kruislandstraat aan te pakken.

Bij de planvorming hebben we nauw overleg met de wijkraad. In goed overleg komen we zo tot een ontwerp waarin de structuurvisie, de wensen van de buurt, verkeersveiligheid enzovoort integraal afgewogen worden.

De ramingen geven aan, dat voor uitvoering van de eerste fase (Kruislandstraat-Lansinkstraat) € 1.155.000 nodig is. Voor de tweede fase (Lansinkstraat-Molenstraat) is € 765.000 nodig. (totaal € 1.920.000). Samen met een bijdrage uit het wegonderhoud is er nu totaal € 1.450.000 beschikbaar. Hiervoor kan dus de eerste fase uitgevoerd worden. Om ook de tweede fase uit te voeren is aanvullend nog € 470.000 nodig.

Afval (Investering 2018: € 240.000, lasten worden gedekt binnen afvalexploitatie)

In 2018 realiseren we de optimalisatie van milieu-eilanden in het kader van 'Naar een afvalloos Twente'.

Administratieve wijzigingen

Op grond van onze financiële verordening worden in de Berap alleen wijzigingen groter dan € 15.000 meegenomen en toegelicht. Voor een aantal wijzigingen van administratieve aard is in verband met het budgetrecht van de raad echter wel formeel via de vaststelling van de begrotingswijziging de goedkeuring van de raad nodig. Het betreft dan onder meer budgetverschuivingen over de programma's heen (onder meer overheveling taakstelling BC Hengelo-Borne van Sociaal Domein naar Algemene Dekking en budget van Plattelandsontwikkeling naar Recreatie en Toerisme), of het opvoeren van baten en lasten zonder effect op het resultaat (onder meer baten en lasten voor Natura 2000).

Aan de in onderstaande tabel opgenomen administratieve wijzigingen ligt geen beleidsontwikkeling ten grondslag, de ontwikkelingen worden verder ook niet toegelicht. In principe is het saldo van alle administratieve wijzigingen nul. Het positieve saldo in 2017 wordt veroorzaakt door meevallers op het product plantsoenen. Het structurele voordeel van € 4.000 ontstaat doordat we voor de toeristische fietspaden € 8.000 extra ontvangen, terwijl de kosten met slechts € 4.000 stijgen.

Tabel: overzicht administratieve wijzigingen per programma

Bedragen x € 1.000

Programma	Omschrijving product	2017	2018	2019	2020	2021
Bereikbaarheid en openbare ruimte	Plantsoenen	22	0	0	0	0
Totaal Bereikbaarheid en openbare ruimte		22	0	0	0	0
Bestuur en dienstverlening	Communicatie	9	9	9	9	9
	Gemeentebestuur	-12	0	0	0	0
Totaal Bestuur en dienstverlening		-3	9	9	9	9
Cultuur en ontspanning	Cultuur	0	0	0	0	0
	Zwembad de Wilder	-7	0	0	0	0
Totaal Cultuur en ontspanning		-7	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	Evenementen	0	-5	-5	-5	-5
	Recreatie en toerisme	0	-25	-25	-25	-25
	Toeristische fietspaden	4	4	4	4	4
	VVV	-15	-20	-20	-20	-20
Totaal Economische ontwikkeling		-11	-46	-46	-46	-46
Sociaal Domein	Bijstandsverlening en inkomensvoorziening	-33	-66	-100	-100	-100
Totaal Sociaal Domein		-33	-66	-100	-100	-100
Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	Plattelandsontwikkeling	15	50	50	50	50
	Vastgoedexploitatie	17	1	1	1	1
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling en wonen		32	51	51	51	51
Algemene dekkingsmiddelen	Kostenplaatsen (afdelingen)	18	56	90	90	90
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		18	56	90	90	90
		19	4	4	4	4